

Varpo ir „Ukminiako“

VIENYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 6.

Plymouth, Pa., d. 6 Vasario (February) 1901 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVI.

Rasiant apie permainų adresu
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą
Dėl norinčių pamatyti mūsų
aiškrasčių siunčiame vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
viršaus apmokėta.

THE WEEKLY
„Vienybė Lietuvniku“

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian „NEWSPAPER“
in PLYMOUTH, PA. Represents the
interest of more than 300,000 Lithu-
anians in the United States. Subscrip-
tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE \$0.25
ONE INCH ONCE \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR \$10.00
all communications must be addressed

J. J. Pauksztis & Co. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybė
Lietuvniku“ executes the cheapest,
promptest and most correct printing
in lithuanian language:
JOB PRINTING in all modern languages.

„Vienybė Lietuvniku“

Iszeina kožną Seredą, Plymouth

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
Į UZMARĘ..... \$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.
Už colį vieną sykį garsinant \$1,00
Pajieszkėjimai: už vieną sykį 50c.
Du sykius garsinant 75c.
Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00
Pinigai kitaip nesišunčia, kaip tik per
MONEY ORDER, o registravotose gromatose
ant szito antraszo:

J. J. Pauksztys & Co.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.

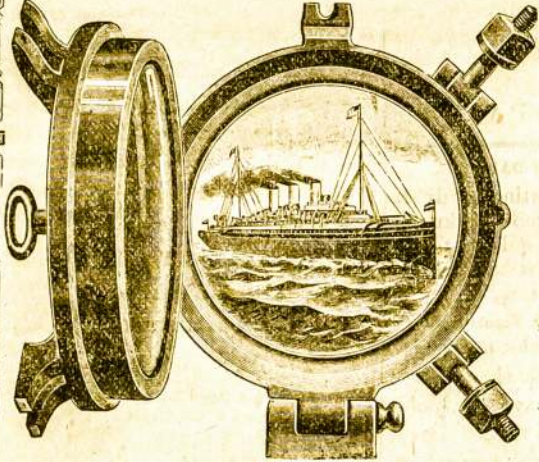
„Vienybės Lietuvniku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugysčių,
apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas
atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kraliu geriausių ir greičiausių laivų *

Siunčia
pinigus į vi-
sas svieto dalis
greitai ir pigai.
Norintis kad jo
pinigai siun-
čiami į tėvy-
nę nepražutų ir
kuo greičiau-
siai nueitų te-
gul kreipiasi

Po TOKIU
ADRESU
pas mumis

J. J. Pauksztis & Co.

(P. O. Box 1018) 224 East Main Street,
PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj dalyje svieto ir siunčiam pinigus greitai ir pigai.
Susisznecam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.
Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

Daugiau kaip
30 metus iszmegetintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
“ANKER” (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gyduole nuo
Rheumaiizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyčia
Adomo Adžgaucko,

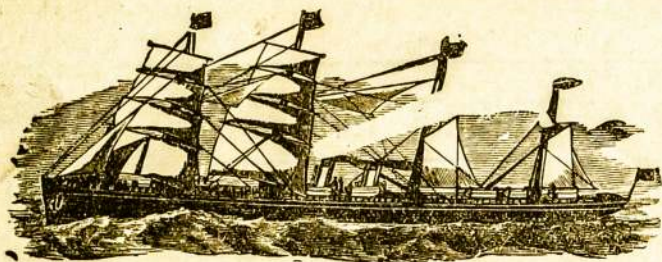

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-
liena, versziena, jautiena, avincziena,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliom pasirinkime.
teposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p gesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas Ad. Adžgaucka
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.
Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
 Litewski i Polski **BANK**
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

I rieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausia prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susiznekėti lietuviszkai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višaus, ale kad buva padėti ne maziu kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Lietuviszkas ir Lenkiskas **Kromas** visokių šviežių tavo rū. Taipogi pardūda szifkortes į visas dalis svieto, ant greičiausių ir drucziausių laivų. Iszmaino visokius piningus, o ir nusiunčia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

Didele krautuve
IR KARCZIAMA
 Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**
 Plymouth, Pa.

ADRESAI
 CENTRALISZKŲ VIRSZINŲ „TEVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DEPARTYMENTAS
 Prezidentas — V. Daukszys
 P. O. Box 1018 Plymouth, Pa.
 Sekretorius — A. Ilgunas
 P. O. Box 48 Gilberton, Pa.
 Kasierius — A. Olszewskis
 60 Sub-Sta. Chicago, Ill
 Knygius — N. Olszinskis
 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

The Fair Store.
 Prekės mus krautuveje:
 Mes turime gana daug visokeriopų liempų visų šizrodanczių, kurias norime iszparduoti ez-tą nedėlią už tokias žemas prekes: 25c. 30c. ir 40c kožną. Mes teipgi turime da kelet liempų ir intr dmius, kurios yra likę nuo szvauczių, o ku-ias turime iszparduoti, kad iratytime ant jų — po 70c ir aukesz žiane.
THE FAIR STORE
 Pirmtas Hersberger's stand 43 E. Main et.
 Abe J. Stone, savinikas.

ZINGEIDUS SVIETUI DALYKAS.

 Tikrai vlenatinė gydykla antuzaldnimo plaukų ant praplikusių galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiko plaukų slinkimą,
 Branch Office: 266 Grand str. Brooklyn, N. Y.
 Geriansia dantų gyduole: musų gyduole nustabdo Dantų skaudėjimą į keles minutes. Mes savo gyduoles gvarantavojam. Prekę tik 20c. Imant 6 bonkutes \$1.00. Siunčiam pacztu ir į svetimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliose kalbose. Norėdami pasiklaust rodos per laiszkus, adresuokite:
 The J. M. BRUNDZA & CO.
 Box 2361. New York. U. S. A.
 6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centų nopirke daugias meos mus krautuveje, negu kokioj nors kitoj mieste. Rodel? M-s perkame už piningus ir pard. oame už piningus, už tai nekur nepr-kiszame. Ne-praszkykite pas mus barg. ot. NUMAZINTOS PREKES MUS MESOS KRAUTUVE 6 W. Main st. Plymouth, Pa

Griaiciausiai iszgydo visokias ligas
Dr. J. Szlupas
 Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
 Scranton, Pa.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **ERAVOČAS** Suvienytose Val-tijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prczkų.

Tedelgi perkentieje ir parčvėsi (karczi nirkai) visaceselelabite Lietuviszko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN
BREWING CO.
 DANVILLE, PENN., A.

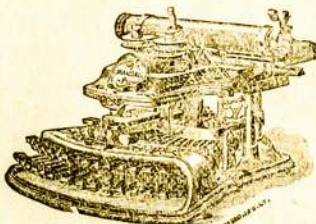
A. L. GRAICZUNAS,
 (LIETUVISZKAS DAKTARAS.)
 772 Milwaukee Ave. Chicago, Illinois.

PRIMA { nu 8 iki 10 ryto
 LIGONIUS { nuo 12 iki 1 po piet
 { nuo 7 iki 9 vakare.

Atelk pats arba gali paszrukt į savo namus. Gydan pasekm ngai ir didžianstoję paslaptyje užlalkau užskrečiazaczias limpanczia gedingas ir įratoto vyr. ezktimo ligas. Atsiszaukiantiems per laiszką su apraszynu savo ligos duoda rodą.

HOTELIS arba geriausia užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szj bei tą dasizinti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarelių skanų užirukyti, ateikite pas:
Antaną Kalinaucką
 18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

AGENTAS
 assekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ už ugnies
GEO. GWILLIAM, agentas.
 Main str. Plymouth, Pa.

Ant pardavimo
 dėl drukavimo laiszku, nauje maszinukė Munson No. 3, į rekė \$25,00
 Atsiszaukite ant szio adreso:
J. J. Pauksztis
 Bx 1018 Plymouth, Pa.

„LIETUVA“

Nedėlinis Laikrasztis iszeina kas pėtnyczia Chicagoje ir paduoda žmoniems svarbiauses ir teisingiauses žines isz Amerikos, Lietuvos ir viso svieto. „Lietuva“ paduoda naujusias politiszkas žines, tai yra, apie krutėjimą žmonių visuose krasztuose svieto, visose vieszpattytėse, apie jų darbus, uzdarbius, naujiausius iszradimus (iszmislus) ir t. t. Kas „Lietuva“ skaito dasizinos apie viską, kas tik sviete darosi, apsiszvieis ir iszmoks žmoniszka pasielgti.

„Lietuva“ kasztuoja ant metų \$20p, ant pusės metų \$1,00. Pinigai tur but užmokėti isz virszaus.

Uzsiraszydami ir piningus siusdami adresuokite teip:

A. Olszewski
 924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
 CHICAGO, ILL.

WM. N. REINOLDS, Jr.,
 ADVOKATAS.
 42 Welles Building,
 Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
 Skolina piningus.

CASH for acceptable ideas. State if patented. THE PATENT RECORD, Baltimore, Md.

PERŽVALGA.

-- Daugumas skaitytojų žino apie tąsines Pittston'e, Pa. tarp pripažinto kunigo Szedvydžio ir nepripažyto -- Dilionio. Pastarasis norėjo laikyti kelie syk vienas prakalbas, bet klebonas, dėl neįsiskintų priežasčių, kassyk kliudė susirinkimus. „Vienybė“ sergėjosi garsinti tuos papiktinančius suirsizimus ir nebutų apie juos minėjus jei ne paskutinis atsitikimas 3 szio Vasario, kurs, nekalbant apie moralizšką lietuviams gėdą, praskambės per visas suvienytas valstijas, suteikdams lietuviams „barbarų“ vardą. Užbaigus p. Dilioniui prakalbas kurių klausė nemaža lietuvių minia, į salę įiveržė apie dvidešimtis kitų lietuvių, kurie pakėlė musztynes, idant nuskriausti kalbėtoją; p. Dilionio draugai: baptistų misijonorius Wallace, protestonų kn. Fletcher, buvęs miesto majoras Bowman su savo sunum ir kiti amerikiečiai, gindami p. Dilionį, tapo apdaužyti ir suzeisti. Patį Dilionį įnirsuzi gauja sunkiai apgrudo ir išvilko jį trepais žemyn, rėkandama: „užmuszt jį, pakart!“ Gaują, gabenusią Dilionį į kitą salę, sustabdė alderman'as Barrett, ir atliuosavo jį. Toks tai yra nuogai apraszytas faktas, jeigu dar pridėti, kad ten ne stoka buvo ir pakerszingų furijų, ypatose kelių moterių, gundziusių užpuolanczią gaują... Vis tai yra vaisium ne ko kito, kaip tamsių intrigų ir gundymų. Apgailejimo verti tie nelaimingi tamsunui, bet ant ko užsipelno jų gundytojai? Atsakymą ant to klausymo duoda Vieszpats Kristus: „kas papiktina vieną iš tų mažųjų, kurie tiki į Manę, laimingesnį butų, kad pasvėrę akmenį ant jo kaklo, nuskandintų marių gilybėje“. Kaltos abi gundytojų pusės, bet kaltesnė ta, kuri taikės ir prisitaikė iš pasaly.

-- „Naujojoj Lietuviszkoj Ceitungoj“ nuo 15 Sausio s. m. randame paszaukimą, idant Prusų Lietuvos tėvynainiai sueitų į vieną didį Susivienijimą ir sujungtų visas savo spēkas, išsklaidytas po nieko neatliekanczias draugystėles, į vieną tikrai – tautizšką organizaciją. Dieve laimink tą užmanymą, nes teisybė, kad Prusų Lietuvoj „pjutis yra didi, bet mažai darbininkų“.

-- Teip didei pageidautas susivaziavimas delegatų nuo yvairių prispaustų tautų galutinai nutartas ant 12 dienos Vasario Pittsburge, Pa. Pirmasis užmanytojas tos idejos d-ras J. Szliupas vieszės Pittsburge, kaip girdėt, į tą tarpą per kelias dienas, kur su reikalais galima lankytis pas jį „Ateities“ redakcijoje. Pasipynus progai, norime paminėti, kad szito klausymo pakilimas pagimdė tarp lenkų diduomenės aiszkesnį supratimą apie Lietuvių judėjimą ir jų skirtumą nuo Lenkų. Kunigaikszciai Radvyła ir Var., vieszėdami Freiburge Szveicarijoj, susipažinę per laikrasczius su tuo klausymu, didei juo interesuojas.

-- Isz kun.Kaupo praneszimo dasiznome, kad spaudinimą lietuviszkos gramatikos, užmanytą Tilžėje, trukdo stoka korektoriaus. Past jos autorius, Petras Kriauszaitis, smarkaujant Rusijoje valdzios persekiojimams, negali atlikti korekturos isz baimės paciziam nežuti ir rankrasczių nepražudyti. Sunki gadynė.

-- Kun. A. Milukas paduoda užmanymą iszkilmingai atsšvėsti szimtmetines sukaktuves gimimo dienos vyskupo Motiejaus Valancziaus, pripuolanczias 16 Vasario szių metų. Kun. M. pataria iszleisti visus arba bent pusę Valancziaus rasztų, o pelną, iszpardavus juos, pavesti „Motinėlei“ įsteigimui stipendijų vardan to Žemaicziių ir Lietuvos

szviestojaus. Tą puikų užmanymą pridera remti visiems Lietuviams.

-- Isz „Kataliko“ praneszimo pasirodo, kad musų santauceziių randasi ir Danijos karalystėje. Jų turbūt nemažai, jei apasztalizskas Danijoj vikaras szaukiasi nuo Freiburgo vyskupo Szveicarijoj, idant paskirtų Lietuviams kunigą – lietuvių.

-- Newark, N. J. 27 Sausio, lietuviai ant susirinkimo galutinai nutarė statyti sau baznyčią. Mat jiems į Elizabeth'ą arba Brooklyn'ą per toli ke liauti su visokiais dvasizskais reikalais.

-- Brooklyn'e, N. Y., 19 d. Sausio, Draugystė D. L. K. Vytauto szventė savo metines sukaktuves p. A. Milerio sveicinėje. P. A. Mileris, draugystės kapitonas, laikė prakalbą apie Vytauto darbus ir rodyjo visiems lietuviams teip darbuotis dėl savo tėvynės, kaip kad Vytautas darbavosi, jei norime savo tiesas atgauti ir kaip tauta gyventi. Paskui kalbėjo p. Kaczergis apie musų vargus ir skriaudas, kokias kencziame nuo svetimtaucziių dėlei savo vangumo, nemokslumo ir nevienybės. Antraip butų, jeigu butumėm darbsztus, mokslingi ir susivieniję.

-- Elizabeth, N. J. ant metinio susirinkimo szv. Kazimiero draugystės p. S. Makauckas užmanė, kad draugystė paaukautų kiek paszalpai kankintinių ir ant paminklo dr. V. Kudirkos, ant ko vienbalsiai tapo nutarta: \$8,00 paaukaut paszalpai kankintinių ir \$2,00 ant paminklo dr. V. Kudirkos, kaip užsipelnisio tautiečio. Linkėtina, kad ir kitos visos lietuviszkos draugystės panasziai darytų.

-- Petropylėje lietuviszkoji kolonija pastatė ant 28 dienos Gruodzio (pagal musų skaitlių 10 Sausio) atloszimui teatre Gužuczio dramą „Ponas ir muzikai“; pelnas paskirtas

Lietuviszkosios pagelbinės dr. naudai. Roles atliko ponios: Szumskienė, Vyszniauckienė, (iutė?) ir Kvedarienė, ponai: Žurauckas, Vaiczulis, Zauka, Palionis ir kiti. Programa atsptausta dvejaip: viena lietuviszka su gudiszka pradžia ir su gudiszkais paaiszkinimais, o kita tik gudiszka. Daleidimą spaudos suteikė Petropylės gradonaczalnikas (virszininkas), jenerolas Klejgels.

† Wilkes-Barre, Pa. Sausio 20 dieną, 1901, pasimirė Juozas Aleksaitis, 40 metų amžiaus. Paejo isz kaimo Skirkiszkių, Griszkabudzio parapijos, Naumieszcio, pavieto, Suvalkų gub. Velionis buvo geras žmogus ir tautietis; prigulėjo prie T. M. D. Susivienijimo, vietinės dr. Lietuvos Sunų, D. L. K. Vytauto Plymouth, Pa. ir prie lenkų Związko.

Aukos kankintiniams

Pagal 3 num. „Vienybės“ szių metų, į „Vienybės“ redakciją isz visų szalių buvo prisizsta aukų \$40,94 et. kurios iszsiuntėme p. Olszewskiui, kankintinių kasieriui, kas yra pagarsinta 4 num. „Lietuvos“. Dėlto pagal pagarsinimą 4 num. „Vienybės“ redakcijoje yra ne \$41,44, bet tiktai 0,50 centų.

Toliaus paaukavo:

S. Makauckas, Binghamton, N. Y. 0,50
Labu \$1,00

Aukos paminklui
Dr. V. Kudirkos.

S. Makauckas, Binghamton, N.Y. 50
V. Rudzinskas, Windber, Pa. 25
J. Ruozinskas " " 25
A. Kerszulis " " 20
Buvo \$35,18
Labu \$36,38

Aukas ant paminklo Dr. V. Kudirkos, viso \$36,38 — 150 markių iszsiuntėme 5 d. Vasario į „Varpo“ redakciją, į Prusus.

Aukos A. Viztaliui.

Isz Windber, Pa.
V. Rudzinskas 25
J. Rudzinskas 25
A. Kerszulis 20

Buvo \$9.45

Labu \$10.15

Isz aukų A. Viztaliui išsiuntėme \$5.15 ct. apsergėtame laiszke ant Viztaliaus brolienės vardo, kuri ap-rupins Andrių Viztalių kuo reikia.

Isz Lietuvos.

Pilviszkiai. Pradžioj Spalių mėnesio parubežiniai sargai (abieszczikai) užmuszė kontrabandneszj Vieraitj isz Klėtkininkų sodžiaus Pajevo-nio parapijos. Jau keli me-tai gaben o jisai kontrabandus, ne kartą buvo jį užklupę mas-koliai, bet jis vis iszprukdavo isz jų rankų. Dabar bėgo jis į Prusus; kareivis sovė į jį ir kulka perėjo per petį nieko nelypszczius; gal dar butų ir pasitaisęs žmogus. Bet mas-koliams ne gana to: kaip koki iszalę vilkai, szoko ant jo, pasivijo jau Prusų pusėje, ir pradėjo, kaip tikri budeliai, mėsinēt žmogų: visą sumuszė, subadė durtuvais, net rankas iszsnarino betąsydami.

Kareiviai užmuszė žmogų, o atsakymas ar bus jiems už tai? Ne, anaipol! Jei butų kas, kad ir netyczia, užmuszės apicierio kokio szunį, tai tas žmogus teipjau atsidurtų, kur dar nebuves! O žmogus, tai kas czia jiems užmuszi! Ne vieną jau užmuszė, ir ne vieną dar užmusz...

Gerai, kad nors prusai nety-li; matot, Vieraitj užmuszė jau anapus rubežiaus, tai prusai ir padavė kareivius į sudą. Ant ko tas viskas pasibaigs, nežinia.

Tamosius.

— Kur-kur, jau ir Pajevo-nyje pradeda skaityti lenkisz-kai evangelijas. Bet kam czia skaito, sunku suprast. Be-je, czia yra pora „varszavian-ky“: kunigo gaspadinė ir se-suo gaspadinės, tai juodvieni-

matyt, ir skaito. Kunigėlis Szeszkevyczius dar jaunas — tai „varszaviankos“ ir prisi-praszė. Bet mums tukstantj kartų butų maloniaus i-zgirsti lietuviszkai skaitant evangeli-jas Vilniuje, kur yra tukstan-cziai tikrų lietuvių, o ne Paje-vo nyje lenkiszka, kur yra pu-santros lenkpalaikės.

Ukininkas.

Mintauja. Sunkus szjmet mums metai: jau pilni kalė-jimai lietuvių, o kratos dar vis nesibaigia. Garsusis Liepo-jaus Vonsiackoi suragino į darbą visus Kauno ir Kurže-mės gubernijų raudonsiulius. Visi dabar siunta, vienas už kito laksto, sznipinėja, kad tik užsitarnauti medalį, isznaikin-ti tą litvomaniją. Tik tiek gerai, kad visi lietuviai jau gerai apsižiūrėjo apie savę ir krėsdami raudonsiuliai nieko neberanda. Va ir Mintaujoj 26 Ruggpjuczio buvo kratos pas du kurpiu Elsbergą ir Lialį, bet nieko nerado. 29 Ruggpjuczio krėtė visa gauja žandarų ir prokuroras pas mo-kinginį VIII (asztuntos)klasos Vasiliaucką; rasti teip-gi nieko nerado, bet jį aresztavojo. Į-kludė vaikiną Požela, kuris dabar sėdi Panevėžyje. Visi mislijo, kad Vasiliaucką palai-kys dvi, tris dienas ir paleis, bet dabar jau kitaip iszrodo. Va-siliauckas nesiduoda raudon-siuliams nereikalingo žodžio isztraukti; žino, kad jų gra-žios, meilios kalbos, tai tik pa-virszius gražaus obuolio, pripildyto nuodais.

Dabar nę pasimatyt su nie-ku nedaleidžia už tai, kad nuo visko užsigina, ir valgy mo ne-duoda atneszti. Bet Vasiliauc-kas nenusiminė; turi knygu, na tai žmogus skaito, mokina-si. Vargiai ką gero pelnys raudonsiuliai. Jau buvo vie-nas atsitikimas su mintaujie-cziu: paėmė dar priesz kalė-das vaikiną Stanionį, kankino visai: nedaleido su nieku pasi-

matyti, valgyt atneszti, nę pini-gų duoti; norėjo butinai norską iszgauti, bet tas silpnas vaiki-nas milžinu pasirodė: nieko, o nieko neiszdavė, neįkiszso. Dar ir dabar sėdi jis Aukmergėj, jo kojos, girdėt, sutino, kruti-nė pradėjo tinti nuo to, kad tyru oru negauna kvėpuoti, bet jo burna vis kaip sukaus-tyta. Isztikrųjų tas silpnas, neiszsilavinęs vaikiną tegul buna paveikslu kitiems barsz-kucziams, kurie nemoka su-valdyti liežuvių ir kartais tiek priplepa, taip supainioja da-lyką, kad pats panczius gele-žinius ant rankų užsideda.

Pilkis.

Terbata (Jurjevas). 7 d. Rugsėjo, antroje valandoje nakties, įsigriovė pas studentą Petrą Avizionj žandarų gauja. Sugriuvo 9 žmonės; penki bu-vo prasti žandarai, o keturi vyresni: pulkauninkas, pro-kuroras, pristovas su pagelbi-ninku. Mazutis kambarėlis buvo staczių pilnas. Kiekvie-nas gavo sau po kertę sznipi-nėti. Visą patalą iszvertė, vi-sus drabužius, net ir ant kuno iszsvartė; penki žmonės darba vosi prie knygu, po vieną lapą vartydami ir kiekvieną prira-szytą popierėlę iszrinkdami. Tokių popierėlių sukrovė visą kaupą. Vienas žandaras buvo net ir po peczium pasilindęs, isz kur isztraukė visokių po-pierpalaikių; neniekino nę su-tersztų smirdanczių popierga-lių. Pailšę besznipinėdami nebedabojo, ką ima: iszsineszė lekcijų užraszas isz bakteriolo-gijos, farmacijos, visokias ekzamenų programas. Paėmė visas knygas, ant kurių buvo svetima pravardė paraszyta; teip-gi paėmė Daukanto budą, Juszkaus dainas. Klausinėjo laiszky; rado dvi fotografijj moteriszki, — iszsineszė. Isz-glostė visas sienas; ir pecziaus kaminan žiūrėjo.

28 d. Spalių buvo paszauk-tas ant tardymo pas žandarų

pulkauninką. Klausinėjo apie daktarą Vaineikį, apie lietuviszkas knygas, apie ra-szytojus, pinigų aukautojus, knygu neszėjus. Ką buvo pa-ėmę viską sugražino.

Baltaragis.

(Isz „Ukininko“)

Joniszkelis, (Kauno gub.). 17 Ruggpjuczio buvo krata na-muose giminaiczių ir parapijos mylimos ir guodojamos szej-mynos d ro Petkevycziaus Jo-niszkelije, Panevėzio pav.

Apie 4 val. po piet atbraz-dėjo į miestelį be varpelio pa-gelbininkas Kauno prokuroro ir Panevėzio žandarų rotmis-tras Vasiljevas su pagelbinii-kais raudonsiuliais; ką tik į-važiavę į miestelį, pacziupo vieną žmogelį ir pareikalavo vaziuot sykiu ir but liudytoju laike kratos, tasai vargzas no-rėjo iszprukti, bet sumusztas, pajutęs į kietus nagus įkliu-ves, verkdamas važiavo; to-liaus žydelį pareikalavo teippat per liudytoją, — žydelis bėgt, žandarai vyties, paviję, keletą syk per sprandą sunėrę, pasi-ėmė su savim.

Darė kratą pagal paliepinimą Liepojaus žandarų virszininko Vonsiacko. Narszė, landė po visas kerccias kambarj panelės Gabrielės, d-ro dukters, iki pat 8 val. vakaro. Paėmė tris lenkiszkas cenzuruotas knygu-tes: 1. Słowackio „Król Mi-n-dowe“. 2. Kautskio „O na-rodowosci“. 3. „Sewer. Mat-ka“; keletą rasztelių, mokyk-loje dar esant per lekcijas ra-szinētų, vienos pažjstamos laiszkelj ir mažą popier-galį, ant kurio buvo užraszyta isz lenkiszkos kokios knygos maž-daug teip: „dirastijos žuva, monarkijos nyksta, tik sėkla liaudeje pasėta auga ir bujo-ja“. Buvo suėmęs žandaras visas Gudijoje iszėjusias cen-zuruotas knygas, sakydamas: „žinau asz tą cenzurą, ant lie-tuviszkų knygu parodytą!“... Prokuroras, jaunas dar žmo-

gus, peržiūrėjęs tas knygas, labai nusistebejo: „patys ten Petrapijijje spausdina lietuviszkomis raidėmis, o cziamums liepia persekioti"... liepė visas palikti. Reikalavo Vaineikio laiszkus parodyti ir labai jų jieszkojo. Vasiljevas, kaip koksai prietelis, davė patarmę neužiiminėti „litvomanija“. Bet p. Gabrielei užklauius: „kas tai yra litvomanija?“ nieko negalėjo sumesti ir atsakė: „tai yra proklamacijų lipdymas!“ Radęs albume mažo vaiko fotografiją, klausė jo pavardės: „a, tai sunus to gdytojo, kurs gyvendamas Samaros rėdyboje, isz Lietuvos sau tarnus gabe-na!“ Mat ir tai juos kliudo! Rodo fotografiją vieno lietu-tuvio. „Isz kur tamista pasi-pažįsti su visais lietuviais?“ klausia Vasiljev'as. „Kur jis dabar gyvena?“ — „Dabar? Maskvoj, jis ten prižiūretojas kalėjimo“.

Nieko nelaimėję, iszkeliavo. P. Gabrielei kvietė į Pasvalį ant tyrinėjimo. *Žmogus.*
(Isz „Varpo“)

Isz Argenuinos.

Buenos Ayres, 10 Gruodžio 1900 m. Garbinga „Vienybės“ redakcija:

Labai nudziugom gavę nuo Tamistų gromatą ir laikrasztį, kuris mus nemažai palinksmino su visokiomis žiniomis. Lietuvių czion yra mažai, tuli teip yra vargo suspausti, kad nė neatsiliepia idant su lietuviais draugystę laikyti; kurie moka lenkiskai, tie laikosi su lenkais ir save už tokius skaitosi.

Spalnio 23 diena (1900) su sunum Izidorium nuėjome aplankyti Andrių Viztalių, kur kalbėjome gana ilgą metą. Nuneszēm jam savo laikraszczius, už ką pasakė dėkui. Peržiūrėjęs laikraszczius pasakė:

„Gerai žinau szitais žinas ir politiką kam ji yra naudinga. O kad asz galėcziau, tai pri-

vescziau daugybę visokių lietuviszkų žodžių, kurių yra didelė stoka iszguldymuose ir iszreiszkimuose, kurie nuo kat-rų paeina ir ką reiszkia. Aszcziionai turėjau surinkęs daugybę lietuviszkų žodžių. Dievas žino ar teks man kada iszkliuti isz szitos peklos. Paraszcycziau tikrą lietuviszką gramatiką, kurios teip stoka“.

Mano sunus užklaus Viztaliaus, ar neturi pragu no iszeiti isz tos vietos, ant ko Viztalius atsakė:

„Laukia keturis tukstanczius ir tris szimtus dienų; o dabar kad Dievas padės, tai jie mane kumscziomis užmusz. Kaip numirsiu, tada isz czia iszeisiu. Advokatų nereikalauju“.

Paskui vėl užklausė apie szeimyną, kuri jį užmirzusi ir apie žemę (plecius), kurią mieste turi, ar ji nedings? tai atsakė:

„Leigu asz iszeisiu, tai bus mano ir nieks neprapuls. Dabar jų nieks nė nerandavoja kol asz gyvas. Mano doku mentalai neprapuls ir be manęs jų nieks nepaims“.

Toliaus kalbėjomės apie visą ką. Isz pakalbos negalima spręsti, kad jis protingai sergantis. Kalbant vos atsakyti pataikai. Astincziaus nuneszėme du svaru tabako, kurio yra jam didelė stoka — turėdams tabako turi bent užsiēmimą. Ir teip persiskyrėme su Andrium, Lietuvos numylėtoju.

Paskui aplankėme velionio Martyno Viztaliaus naszlai czius. Moteriszckė papasakojo, kad gavo nuo Tamistų dolerį ir žadėjo neužmirszti Andriaus. Ji gyvena labai vargingai.

J. Szlapelis.

Politiszkos žinios.

Amerika. Pilipiniecziai vis szaukiasi į Suvienytų Valstijų valdžią, idant pasiliautų nerei-

kalingas praliejimas kraujo ir amerikiečių smarkavimas, o butų įvesta ant viso salyno civilizszka valdžia. Federalistų partija atleido kongresui telegramą, kurioje apreiszkia, kad ji, nuo tautos vardo, tinka ant tokių iszlygų: pilna laisvė kiekvienam gyventojui po Suvienytų Valstijų virszinybe. Federalistai atkartoja savo meldimus, sakydami, kad „iszmuzszė valanda kovai aprinti ir užstoti priderancziam davadui“. Ir pats generolas McArthur siunczia Vaszingtono valdžioms raminanczia žinias, bet karvietėje varo savo, nuolat siuntinėdams po visą krasztą kareivių burius persekiojimui Pilipiniečių. Sztai, netoli nuo pazios Manilos amerikiecziai užpuolę ant pilipiniečių, nužudė jų 20 vyrų. Ant salos Cebu amerikiecziai susikirto su insurgentais, kame žuvo pirmųjų — keturi ir keturi sužeisti; kiek pasikėlėlių dingo — nežinia. Abelnai generolai monija valdžiai ir visam svietui akis, slėpdama daugumą savo darbų. O tų darbų nevisada jie norėtų paleisti aiksztėn: ana redaktorių laikraszcziio „Daily Bulletin“, isz leidziamo Maniloje, G. T. Rice'ą, gen. McArthur iszvijo nuo Pilipinų ir pasodinęs ant karlaivio, liepė nuvežti jį į San Francisco kaip kalinį.

Rytinė Azija. Kinuose mažai davado su reikalais; truputį aptilę isz dėsties Anglų karalienės mirimo, pasiuntiniai vėl pradėjo tarynes su Kinų valdžiomis. Kiti stengiasi pratraukti į Pekiną cziesorių su cziesoriene, bet tai vargiai nuseseks, iki užpultojų kariume nė vieszės Pekine; ypacz spiriasi senė cziesorienė, kuri iszsitarus, kad negrįszianti į sostapylę, iki tų „svetimųjų velnių“, kaip ji vadina europieczius, nė kvapo neliks toje szalyje. O vieszpatyszczių pasiuntiniai vis spiriasi ant to,

kad nubausti prasikaltusius valdininkus, tarp kurių randasi ir augsztos kilties vyrai, artymi cziesorienei; Kinų gi valdžia taikosi juos iszvaduoti nuobausmės. Bokseriai, nenorėdami nieko žinoti apie valdžių reikalavimus, varo savo reikalus kaip iszmano. Prisingėdamas netikėto užpuolimo, gener. Waldersee tolydzios siuntinėja koravonės ekspedicijas, tarpais net slapczias, prie kurių neprileidžia nė laikraszczių reporterių. Dabar dar tas pats Waldersee pareikalavo 5,000,000 markių atlyginimo už nužudytąjį pasiuntinį Ketteler'ą.

Pietinė Afrika. Burai nesiliauja judėję, įtraukdami Anglus į nemažą nusiminimą. Pražudė Anglai į 72 tukstanczius žmonių, praleido į 85 milijonus svarų sterlingų pinigų, o atsidurė dabar blogesniame padėjime, negu karės pradzioje. Burų generolas De Wet, susirėmęs su anglų generolu Knox'u ir jį atmetęs, nutraukė į pietus, į Kapkolioniją. Pasiuntinius, kurie buvo atėję kalbinti Burus pasiduoti Anglams, De Wet'as liepė suszau-dyti, kaip gundytojus ir pardavėjus tėvynės. Pradidami burai iszskėlė į orą kasykles Boksburge, padarydami blėdies ant \$1,500,000. Kitoje vietoje 2,000 Burų susikirto su Anglais, bet vėl praisitrankė, palikdami užmusztus 4 savo vyrus. Isz viso matyt, kad Anglai pradeda nuleisti savo sketerą. Pats naujasis karalius Eduardas VII savo maufeste stacziai nevadina savę Transvaaliaus ir Oranijos valdonu, nors generolai Roberts ir Kitchener seniai jau yra apszaukę szitas dvi szalis prikergtomis prie Anglijos.

Anglija. Numirusus karalienės kuną 2 Vasario parvežė nuo salos Whit, kur ji pasirinko, į Londoną ir czia su didelėmis iszkilmėmis palai-

dojo. Tegul ji sav ramiai išsisi, jei pralietas žmonių kraujas neatsilieps jai anam gyvenime.

Olendrija. Kur nuliudimas, o kur džiaugsmas. Jau na ir graži, o ir geros szirdies Olendrijos karalienė Vilhelmina išsirinko sav vyrą ir išztekla už kunigaikščio Vilhelmo iš Mecklenburg-Schwerino. Ji išsirinko jį pati ir, sako, jaunavedžiai sumilę tarp savęs. Jaunikis atvyko į Olendrijos sostapylę Haagą 31 Sausio, o 7 Vasario bus suziedotuvės pirma prie miesto valdžios, o potam bažnyčioje. Kunigaikštis, po sutuoktuvų, nėjokios valdžios karalystėje neįgys. Dabar Olendrijos Vilhelmina vienatinė moteriskė sviete, kuri nesžioja ant galvos karalių karūną. Ir ar kitų sostų yra galingos moteriskės, bet auos valdo viesz patystes ne karūna, bet pantaplais.

Dalis darbu.

Scranton, Pa. Saquoit szilkų dirbtuvėse sustrai-kavo 500 merginų, reikalaudamos pakėlimo mokesties. 300 likosi prie darbo.

Scranton, Pa. Dirbtuvės Harvey Bros iszpildė reikalavimą darbininkų ir padidino jų algas po 25 ct. virszaus už sanvaitę. Tą patį padarė ir Valentine. Bliss & Co. dirbtuvės išz North Scranton.

Louisville, Col. Ant visuomeniszko anglekasių susirinkimo sutarta laikytis savo reikalavimo padidinti mokesťis po 10 ct. virszaus už toną. The Northern Coal Co. ir The Garfield Co., kaipo didziatsios tose apygardėse, dar vis prieszinasi priesz pakėlimą mokeszių, bet pavieniai, neprigulmingi kasyklų savininkai sutinka ant to ir jų kasyklose tuojaus pradės dirbti.

Scranton, Pa. Apie

200 darbininkų Klots Bros szilkų dirbtuvėse sustrai-kavo. Reikalauja padidinio mokeszių.

Youngstown, O. Visi darbininkai liejinyčiose ir tarpinyčiose rudos apsiēmė dirbti už mokesťis numazintas nuo \$1,90 ant \$1,80 už dieną ir straikas, kurinomi grėšė nuo 1 d. Vasario, neįvyko.

Newark, N. J. Pennsylvania ir Central R. R. of New Jersey nuo 1 Balandžio pradės darbus, kad išzkelti savo geležinkelius, idant trukiai eitų virszum miesto.

Scranton, Pa. Marvinine kasyklose darbai turėjo apsisototi, kadangi vaikai sustrai-kavo.

Scranton, Pa. Strytkarių darbininkai yra nřszaukę susirinkimą, ant kurio ketina apkalbėti ar straiukuoti vėla, ar ne.

Cleveland, Ohio. Keletas szio miesto kapitalistų sudėjo kapitalą \$500,000, kad atidaryti kasyklas litographiszko akmens. Pietinėje dalyje valstijos jie turi apipirkę 600 akrų žemės su turtingais litographiszko akmens sluogsniais miestegi jie turi nupirkę vietą statymui dirbtuvės, į kur pargabėnų akmenis, juos raizys ir apdailis.

Wilkes Barre, Pa. North Wilkes-Barre mezginių dirbtuvės yra didinamos ir kad užbaigti darbai dirbtuvėse, tapo uzdaryti ant 6 sanvaiezių.

Indianapolis, Ind. Turtas garsios organizacijos „Susivienyjusių Kalnakasių Amerikoje“ (United Mine Workers of America) pagal paskutinę atskaitą finansų sekretoriaus iznesza pinigais \$127,807,33. Į organizaciją priguli 189,329 sąnariai.

Carnegie, Pa. Camphil kasyklėje 150 darbininkų buvo uzstrai-kavę per tai, kad kompanija nenorėjo mokėt už darbą pagal unijos taksą. Kompanija pristojė ant reika-

launtų izzlygų ir tuo straikas už sibaigę.

Isz Amerikos.

Per papierosą neteko paczios.

Oskosh, Wis. sudzia Burnell suteikė vienai moteriszkei, jai praszant, perskyrimą nuo vyro, kurio ji negalėjo kęsti už tolydinį czulpinimą papierosų. Tai-gi rukymas gali buti svarbia priezastim pasimetimo.

Kaip daug czia nigerių ir indijonų.

Iz valdžios suraszto matyt, kad yvairiose vietose Suv. Vals-tijų gyvena 285,000 raudonuo-dzių indijonų, izz kurių apie 100,000 priēmę katalikystę; daugiausiai, beje 96,000 indijonų, skaito Indyan-teritorijoje. Nigerių arba murinų yra izz viso Suv. Valstijose 4,915,000, tarp kurių tik 144,251 katalikų.

Amerikos vaisba.

Suvienytos Valstijos per 1900 metus izzleido į kitas szalis prekinų už \$1,477,949,666, o privezta tuos pat metus izz kitur už \$1,453,033,659.

Kaip Amerikoje.

Ant vienos prieplaukos kranto pakabintas toksai ap-garsinimas: „meldžiame publi-ką maloningai nesiskandint, lipant ant mūsų garlaivių, nes jai vis tiek kur skandintis, bet mes izz to turime daug nesma-gumo ir tųsynių su policija“.

Ilgas gyvenimas.

St. Joseph, Mo., 24 Sausio numirė viena lenkė K. Wiczo rek, turėdama 105 amžiaus; ji paėjo izz Poznaniaus.

Svetimžemių klubas.

Wilkes-Barre, Pa., 26 Sausio Kunco salėje susitvėrė, „Nepriegulmingas Klubas“, susi-dedantis izz lenkų, slovaku ir hetuvių, kurio uzduote yra rupintis apie savytarpinius reikalus. Įstojė 450 sąnarių ir į

virszininkus izzrinkti: George W. Shawn, prezidentu; Jurgis Pilvelis, rasztininku; Andrius Miliszevskis, kasierium. Organizacija rupinsis, kad mokesťis už pastojimą ukėsu butų sumažinta, teip-gi pasirupins ir apie daugelį kitų reikalų, kurie gali buti naudingi, kaip sąnariams, teip ir kitiems tautie-cziams.

Apsieēmė patys savo prasikaltėlius pataisyti.

Binghamton, N. Y. miesto valdžiai atsiejo per brangu mokėjimas kasztų nuvežimo prasikaltėlių į Albany pataisos namus ar kalėjimą. Kad sumažinti kasztus, miesto valdžia pastatė savo namą, ant Susquehannos upės kranto, vadinamą Stone Yard, kur be izzėmimo visoki prasikaltėliai turės akmenis skaldyti ir smulkinti, su kuriais taisys paskui gatves. Prasikaltėliai iki \$5,00 kaltybės, turės dirbti 15 dienų, iki \$10,00,—30 dienų. Iki sziol prasikaltėliai Albany'o kalėjime nepasitaisydavo; jie ten gaudavo gerai pavalgyti, sziltą vietą ir nė jokio darbo, dėlto jie paskui vel darydavo teip, kad vel kalėjiman patektų. Dabar jie turės pasitaisyti, kad nepatekti prie skaldymo akmenų. S. Makuuckas.

Nelaimės.

New York, N. Y., 31 Sausio, atsituko fabrike cigaru prie 32 gatvės ir 1 Ave., trukus gariniam katilui, baisi eksplozija, kuri sunkiai suzeidė daug žmonių, o kaip mena ne vieną ir mirtinai. Eksplozija sugriovė fabrike dalį, kur magazynai. Dirbo tenai 700 žmonių, tarp kurių vienų moterių 300; dabar jie liko be darbo.

Brooklyn, N. Y. Becztuožinėdami vieno ežero ledu, įluzo, ledui sproguos, 60 žmonių, izz kurių du 11 metų vaiku prigė-rė, kitusgi izzvadavo. Knoxville, Tenn., netoli Far-

land, susikūlė du gelžkeltrūkiai ir konduktorius su kurėju užmuszti.

Parkersburg, W. Va. 28 Sausio, ties Petroleum, susidūrė du transporttrūkiai, kurie trumpam akies mirksnyj pavirto į skeliaudrų laužą; pradžuvo, kaip mena, 6 vyrai, akiti visai sužeisti. Kompanijos blėdį apskaito ant nemažos sumos.

Ugnys.

Baltimore, Md., 30 Sausio sudėgė žvėrinčius drauge su 75 yvairių veislių žvėrimis; vos pasisekė išvaduoti 1 szlapi (slonių), verblindą, du asilus ir keletą szunų. Žvėrinčius savininkas Bostock's nukentėjo ant kokių \$400,000.

New York, N. Y. 30 Sausio atsitiko ugnis 6 gyvenimų augsztam rume J. ffersono'otoelio (viesznamo); neapsiėjo ir be nelaimių: vieną 30, kitą 20 metų moteriszkės rado myrių, o 8 ypatas sužeidė. Blėdies gaisras pridarė už \$50,000.

Chicago, Ill., sudėgė 30 Sausio didelė drabužų krautuvė „Continental Clothing Co.“ Prekinių dingo už \$80,000, o patys uamai nukentėjo ant \$25,000.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

New Britain, Conn. Lan- kantės szioje vietoje priesz tris metus, negalima buvo užtėmyti tarpe czionykszczių lietuvių nė mažiausio tautiszko ir protiszko gyvumo. Bet laikas bėga ir mainosi, tai ir žmonių nuomonės persimaino. Szia dieni New Britain'iečiai netik pradeda suprasti savo reikalus, bet pagaliaus imasi prie darbo, neszdami norint menką szapelį ant mūsų tėvynės aukuro. Dziaugiasi szirdis, kad pamatai lietuvių vaikszcziuojant po bakužes ir renkant aukas dėl Lietuvos kankintinių. Prasiblaivius lietuvių protui, atsiranda meilė tėvynės ir brolių,

atsiranda noras skaitymo gerų knygu ir laikraszczių. Priesz tris metus czia skaitytojų geresnių laikraszczių ir knygu buvo labai mažai, iszskyrus „Saulę“ ir „Tukstantis ir viena naktis“, bet szia dieni matyt žymią atmainą. Pereituose metuose susitvėrė czia kuopa T. M. D., szimet gi rengiasi suverti kuopą „Susiv. Liet. A.“ Laikui bėgant, New Britain'o lietuviai susilygins darbuose su kitų miestų lietuviais. Pagelbinės draugystės yra dvi: szv. Juozapo ir „lietuvių Kliubas“, kuris užsiima ir politika. Reikia pagirti gerus Kliubo šanarių norus, kad į draugus priima vien dorus lietuvius, per slaptą visų draugų balsavimą. Szia dieni tvarką privalytų įvesti visos mūsų pagelbinės draugystės, tokiu budu prie draugyszczių prigulėtų tik doresni lietuviai ir tada mes galėtumėme apsisaugoti nuo daugumo vaidų. *Keleivis.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Kasos stovis.

Įplaukimai:

Pagal „Vienybės“ N 2 buvo kasoje, \$285,09
E. St. Louis kuopa įmokėj -60 Brooklyn, N. Y. kuop. už 1,13
Haverhill, Mass. „ „ 3,00
Windber, Pa. „ „ 1,85
Boston, Mass. „ „ 7,55
W. V. Jasaitis, Stomington, Conn. -60
Edwardsdale, Pa. kuopa įmokėjo 8,10
Nashua, N. H., kuopa už 14 egz. knygių „Kuomi žmonės gyvena“ 70
E. St. Louis, Ill. kuop. įmokėjo 1,45
Westville, Ill. kuopa „ 13,15
Northampton, Mass. „ „ 2,40
Philadelphia, Pa. „ „ 5,95
V. M. Sabonis, Jamestown, R. I. 1,00
Wilkes-Barre, Pa. „ „ 7,80
Plymouth, Pa. „ „ 3,75

„Vienybės“ už 25 egz. knygių „Vanduo“ 1,25
V. M. Sabonis paszelpai besimokin. jaunuomenės 50
Newark, N. J. k. įmok. 26,40
Lawrence, Mass. k. įmok. 9,60
New Britain, Conn. k. „ 5,00
New York, N. Y. „ „ 5,40
Mahanoy City, Pa. „ „ 5,00
\$397,27

Isz mokėjimais:

V. Daukszys už prisiuntimą peczeties 40
Czekis Edwardsdales kuop. 10
N. Olszinskui už freighto ir paczto kasztus siuntinėjant knygeles 7,18
Fee to paties orderio 10
Iszkolektavimas Plymouth'o kuopos czekio 10
Markės ant laiszku New York'o kuopos 10
Markės ant kasieriaus laiszku 38
\$8,36

Liekasi kasoje \$388,91

A. Olszevskis.

Kuopoms praneszu, kad ap- leids Gilbertoną, persikėliau į Scranton, Pa. Deltogi mel- džiui kreiptis ant zemiaus pa- duoto antraszo.

A. Ilgunas

412 Breaker str.

Scranton, Pa.

Kooperatyviszka krautuve

Szv. Kazimiero Dr., Wa- terbury, Conn.

Jau buvau raszęs apie augsz- cziaus minėtą krautuvę ir skai- tytojai „Vienybės“, isz num. 2, pusl. 21 galėjo patėmyti, kokius vaisius ji atgabeno sa- vo užlėtojams. Bet idant dar aiskiaus parodyti visuomenės dalykų stovį, paduodu czia vi- są 1900 metų skaitlines, isz kurių galės kiekvienas patė- myt mūsų vertelgystės ugį ir padėjimą.

Gauta 1900 m. Iszleista \$5,087,07 Sausio \$4,822,90 „4,059,89 Vasaris „4,190,31 „4,453,75 Kovas „4,185,53

„5,517,33 Balandis „5,537,29 „4,499,48 Geguzis „4,204,43 „4,785,27 Birzis „4,661,22 „6,312,80 Liepos „6,741,24 „4,055,64 Rugpjut. „4,192,77 „6,266,64 Rug-ėjis „6,349,31 „4,322,93 Spalių „4,712,80 „3,401,58 Lapkrit. „3,378,30 „4,245,36 Gruodis „4,054,48
\$57,007,74 \$57,030,58

Nuo žvalgos.

Iszleidime parodyti ir tie iszdavimai, kurie yra ne isz- mokėjimas, tik uzdarbis:

Į draugystės kasą \$900,00
Į taisyms. naujos kraut. \$800,00
Register (pinigų dėžė) \$315,00
Produktų padidinta už \$500,00

Labu \$2,515,00

Tuosgi atėmus nuo iszleidimų, liekasi gry- no pelno už 1900 m. \$2,486,16

O priskaiczius, ką trims naszlėms paszelpo iszduoda- ma, tai dar prisideda su vir- szum \$300,00.

Dabar dar pasamdytas gy- dytojas, kurs, kiekvienam isz dr. krautuvės perkancziam draugui ligoje nesza daktarisz- ką pagelbą. Jis apmokamas isz bizniaus pinigų.

Isz viso virszui apraszto už- siėmimo drangai turi ne mažą lziaugsmą ir naudą, kurią ki- tose kolonijose nuo mūsų bro- lių isznaudoja zydeliai arba kiti svetimtaucziai.

Antra krautuvė

Szv. Kazimiero draug., Wa- terbury, Conn.

Szita nauja krautuvė tapo atidaryta 18 d. Liepos 1900m., bet skaitlinės buvo iszvien su senos krautuvės, ir tik nuo 15 Spalių 1900 likos atskirta. To- dėl nuo atskyrimo ir skaitlines paduodam.

Tai gi czion yra „Cash krau- tuvės“ skaitlinės.

Gauta 1900 m. Iszleista \$1,060,21 Spal(15-31) \$841,87 „2,251,29 Lapkritis \$2,196,95 „2,584,92 Gruodis \$2,788,15
\$5,896,42 \$5,826,97

Uždarbis \$69,45
Produktų pasidaug. aut. \$200,00

Labu \$269,45

Abidvi krautuvės
išsnesza vertės ant \$3,500,00
Gaspadorium yra nuo pat
pradžios J. Baltruszis.

Antros krautuvės — J. Ka-
žemėkas.

Pirmutiniai mėsininkai: J.
Szulziuskas ir J. Rikteraitis;
kiti yra atsitraukę ir į jų vietą
priimti kiti.

Iszvežiotu — A. Kundrota.

Visi jie geri lietuviai, kurie
remia visus lietuviskus-tau-
tiskus reikalus.

Raštiniuku yra žemiaus pa-
sinasęs.

Garbė pripuola gabiems
gaspadoriams ir mėsininkams,
kad jie pataiko, be jokio už-
metinėjimo, vartot visos draug-
ystės produktus!

Pagyrimo vertas dabartinis
dr. pirmsėdis p. K. Kažemėkas,
kuris nemažai prisidėjo prie
pagerinimo vertelgystės.

Tikimės, kad mūsų reikalai
pakils dar augszečiaus, o tada
vėl praneszime maloningai
visuomenei apie mūsų klotį,
idant įkvėpti kitoms draugys-
tėms norą eiti tuom pat keliu.
Draugystės sąnarys ir krau-
tuvės raštiniukas

J. Tareila.

Lietuva ir vakarų szalys

Mindaugo ir Gedimino gadynėse.
Parasė Konstancija Skirmuncziute.

(Žiur. N. 5)

Ryga nuo seniai stengėsi
tapti Lietuvos metropolija, jos
apszvietimo motina. Berods,
Ordenas į niekus vertė tas ar-
kivyskupų pastangas, taciaus
jos nesiliovė, gimdydamos at-
žargią kovą tarp dvasiszkijos
ir ricierių. Tas dvasiszkas
skilimas buvo žymus jau pir-
muose metuose nuo įkurimo to
miesto ir vyskupijos. Ilgai-
niu kardininkai kaskart atvi-
riaus emė linkti prie kryžiuo-
kų, pradėjo klausyti prisakymų
isz Malburgo, o apleistieji ir

pavesti į malburgiszkių plėsi-
kų nagus vyskupai buvo atsi-
dėję sueiti dėl apsigynimo į
sandarą kad ir su pacziais
stabmeldziais, kuriuos jie drau-
ge ir apkriksztyti stengėsi.
Isz czia Rygos linkimas prie
Lietuvos.

Visų-atviriausiai isztiesė
Lietuvai d-szinę ir pakilo
priesz Ordeną, kaipo bebaimis
jo prieszininkas, arkivyskupas
Pridrikis, kurs buvo, pirm ta-
pus vyskupu, pranciszkonu ir
paėjo isz czekiszkos dvarponi-
jos. Jiedu su Gediminu gra-
ziai sandaraudavo tam pat lai-
ke, kada kryžiuo-
kų gaujos dras-
kė Lietuvą; rodydams priesz
Ordeną iszdidumą ir puikybę,
Didis kuigaiksztis meilingai
kreipiasi prie arkivyskupo ir
pasidavęs krikszcionystės į-
tekmei, leidžia į popiežių Joną
XXII rasztą, kuris, kaipo tik
ras iszreiszkimas troszkimų
stabmeldiszko valdimiero, turi
atliuosuoti Lietuvą nuo Orde-
no ir suvesti ją su krikszcio-
nysta.

Privedame szitą aktą, kaip
ir sekanczius, sutrumpinę.

„Nuo seniai girdejome, —
teip raszo popiežiui Gediminas,
— jog visi iszpažintojai kriksz-
czioniszko tikėjimo glaudziasi
po Jusų tėviszka valdzia; to-
dėl szitais mūsų rasztais ap-
reiszkiame Jusų Szventenybei,
jog mūsų pirmtakunas, kara-
lius Mindaugas, su visa savo
karalyste buvo atsivertęs į
Kristaus tikejimą, bet baisus
kryžiuo-
kų darbai, skriaudos ir
vylius vėl visus atgrasino nuo
tikėjimo ir dėlto mes, ant ne-
laimės, iki sziai dienai brai-
džiojam savo sentėvių pakly-
dimuose”.

Toliaus iszguldyti kartus
skundai ant kryžiuo-
kų už yvai-
rias jų piktadėjystes, kaip
sztai: žudymą pasiuntinių, lei-
dziamų isz Lietuvos į Rygą ir
atpencz, griovimą bažnyčių,
naikinimą žmonių. „Szven-
tasis tėve, — raszo Gediminas
toliaus, — mes kovojame su

krikszcionimis ne dėl isznai-
kinimo katalikų tikejimo, bet
vien gindamiesi nuo skriaudi-
mo, kaip tai gebia daryt ir ki-
ti krikszcioniszki karaliai.
Raszome apie tai dėlto, idant
žinotumėte, dėlko mūsų tėvai
numirė stameldystės ir netikės
paklydimuose. Per tai-gi
sziaudien stipriai meldziame pa-
žvelgti į mūsų apverktiną pa-
dėjimą, nes atsidėję esam visa-
me Jusų klausyti, teip lygiai
kaip visi krikszcioniszki ka-
raliai, priimti katalikiszką ti-
kėjimą, kad tiktai niekame
nepriguletumėme nuo anų bu-
delių, tai yra mistro ir jo bro-
lijos”. (Voigt. Geschichte
Preussens. T. IV. Prigl. VI
626—627. Daniłowicz. Skar-
biec dyplomatów, I 153—154).

Tą iszkalbos pilną rasztą
Rygos pasiuntinystė nuneszė
ir sudėjo popiežiui Avignon'e.
Syki užžengęs ant Europos ta-
kų, Gediminas nesikakdina
tuo vienu žingsniu. Jisai pla-
cziai atveria savo vieszpatystes
ezias pramonei ir darbui, ra-
szo amžinai minėtinas groma-
tas Vokietijos miestų magistra-
tams ir Vokiečių Ordenams,
kviesdamas misijonierius ir
mokintojus yvairių amatų,
idant naudodamiesi isz sutei-
kiamų mylestų, liuosybės ir
prievylijų, apsigyventų jo
vieszpatystėje.

Kaipo darodymas civilizato-
riszkių Gedimino jieszkinių,
mums pasiliko užtikrintuose
ano laiko nuoraszuose trys grom-
matos. Vienoj isz jų Gedi-
minas prakalba į miestus Lu-
becką, Rostock'ą, Sund'ą,
Greifsvald'ą, Sztetin'ą, teipgi
į Gotliandiją, kitoje į vokie-
čių dominikonus, trecioje į
pranciszkonų Ordenus, o viso-
se, pajautime savo majestoto,
apreiszkia savę pradzioje teip:
„Gediminas, per Dievo malonę
Lietuvių ir Rutėnų kara-
lius”; pažymėjimo „per Dievo
malonę” nerandame vienat
laiszke, raszytam į popiežių.
„Mūsų pratėviai, — raszo vie-

name isz jų, — leisdavo į jus
gromatas ir pasiuntinius, ati-
darydavo jums savo krasztą, o
nė vienas isz jusų, nevat pake-
liui (czia kalbama apie keliones
vaisbunųvokiszkių per Lietuvos
žemes į Naugaradą, Pleskavą)
nė nepadėkavojo už tokias
mylistas...” Apkelbęs savo
norą atsivertimo ir paminėjęs
apie iszsiuntiną popiežiui laisz-
kų, raszo toliaus: „Pažadam
visiems, jog įsteigsime tokią
ramybę, kokios niekada ir nie-
kur krikszcionys nepažino.
Parkviesim į mūsų krasztą
vyskopus, kunigus ir zokonin-
kus, dominykonus ir prancisz-
konus...” „Gausume kara-
liszkių mylestų, sziuo laiszku
apszaukiam mūsų žemėje laisz-
vę, teipgi atliuosavimą nuo
rinkliavų, baudziavų ir pries-
paudos. Tegul tad visoki
amatninkai: kalviai, kurpiai,
racziai, murininkai, druskinin-
kai, duonkepiei, auksakaliai,
kailliai, žvejai ir kitoki ateina
pas mus su pacziomis, vaikais
ir turtu, o tegul liuosai sav
iszseina, kiek kart tik norės.
Laukininkams, ateinantiesiems
mūsų krasztan, pavelyjame
per deszimts metų naudotis
isz žemės be jokių mokeszių,
atliuosuojame juos nuo viso-
kių link karalius priderys-
čių...” Mieszcionims-gi,
kurie norėtų Lietuvai atvykti,
raszo tokius padavadyjimais:
„Miestų visuomenė valdys pati
savę pagal miesto Rygos tiesas,
jeigu — paaiszkina su didžiu
akylumu — neiszras parink-
tiejie dumcziai ko geresnio...”
„Paliepėme iszspausti ant szit-
tos gromatos tą paczią peczėtį,
kuria įsakėme pažymėti ir
siųstus popiežiui laiszkus,
idant užtikrinti ir parodyti, jog
greicziaus geležis pavirs vasz-
ku, o vanduo — akmenim, ne-
gu mes perkeisim savo žodį...”
(Daniłowicz, Skarbiec dypl.,
I, 155—156).

Tie paszaukimai ir pakvie-
timai, kuriuos nuneszė Gedi-
mino tarpininkai — Rygos pa-

siuntiniai, — tapo perskaityti Lubeck'o rotuszėje, akivaizdoje susirinkusių dumczių ir miesto didžiūnų. Gedimino peczętį, prikabinatą prie trijų dokumentų, apraszė tais pat 1323 metais Lubeck'e notariszkas aktas; ant jos matyt vyras, besėdįs ant sosto kunigaikszczio mitroje, — deszinėj laiko karuną, o kairėjėj — kunigaikszczio nendrę; apsukuo lotyniszkas įraszas, tokis pat kaip laiszko užgalvyje (Voigt, IV 632—633. Daniłowicz, l. c. Narbutt, IV. Prigl. XIV.). (Ar Gediminas, turėdams karaliaus ženklą — karuną — rankoj, o ne ant galvos, nenori tuo parodyti, jog jis negeidžia neszioti to ženklą, ikkolei popiezius nebus patvirtinęs tiesą ją dėvėti?).

Tie Gedimino užmanymai pranaszavo Lietuvai nesuskaitytas atmainas draugijos gyvenime. Mindaugo tėviszkie vėl prasivėrė Europos kulturai. Bet į tuos Gedimino prietikius su Vokietijos miestais įsikiszdavo neramus kryziokai, kurių Ordenas turėjo Vokiecių žemėse didelę įtekme. Lietuvos valdonas stoji į kovą su teutonų Ordenu paczių Vokiecių zemėj. Kova tad isz karto tapo pralaimėta. Miestai ir zokoniai szaltai priėmė Gedimino pakvietimus. Jeigu ir atsitiko koki susineszimai su Rymano sosto sziam dalyke isz pusės zokonų arba miestų, tai visi jie aptilo ir pradingo garsingoje hylroje, kurią pakėlė Avignon'e Ordeno vietininkas savo apgynime.

Isz pirmo kart, vienok, tas kirtis krestelėjo Ordeną. Dasiprotėdami apie slapezias Lietuvos valdono su Arkivyskupu tarybas, ricieriai tykojo susiekti tų susineszimų gijas. Į jų rankas pateko vienas Gedimino laiszkas, nuo kurio jie tyczia nuplészė peczętį, idant jis prastotų autentiszkumo; bet svarbiausi rasztai, kaip tai popiezių ir vokiszkiems mies-

tams, laimingai aplenkė kryziokų spąstus ir nuvyko kur buvo paskirti.

(Bus dar.)

Miegas

Rasztas Dr. Gaston'o Poix.

(Pabaiga.)

Jeigu mes prisigretinsim prie praktiszkos miego higienos pusės, tai, suprantama, nuo kiekvieno lupų verzsis klausymas: ar miegas reikalingas? kaip ilgai gali apsieiti be miego? Gyvulių tyrinėjimais davė sztai kokius nurodymus: jauni druti szunukai, kuriems neduodavo miegoti, po trumpo laiko nustodavo beveik pusės savo svarumo ir nussispardydavo, nezvelgiant į gražų aprupinimą jų maistu ir kitukuom. Czia buvo teipgi užtėmyta, jog szunuks juo jaunesnis, juo greicziaus prastoja gyvastį. Tolesni tyrinėjimais davėde, kad gyvuliai daug ilgiaus pakelia badą, negu stoką miego; isz to iszveda, jog miegas gyvavimui labjaus reikalingas už valgi. Du daktaru Amerikoje, Patrick ir Gibert, buvo stengęsi nuodugniai patirti, kaip ilgai suaugęs ir szeip sveikas žmogus gali apsieiti be miego ir tą eksperimentą (bandymą) atliko patys. Jiedu nemigo 4 dienas ir tris naktis, bet ant to turėjo ir užbaigti, nės susilpnėjimas, kuris apnyko abudu vaistytoju, virto į didei pavojingą organizmui. Paskutinę naktį abu perleido pilniskaudėjimo, gyvgyslė (pulsas) muszė silpniaus ir temperatura zymiai buvo nupuolus. Bet geras vienos nakties miegas praszalino visus tuos blogus apsireiszkimus. Hammond tėmyjo vieną nemigės atsitikimą, kurs tęsėsi 9 dienas ir užsibaigė mirimu. Neiszsvengtinas miego reikalingumas priguli prie seniausių prityrimų. Senesuėse gadynėse kankindavo žmones už baudą arba pamerkdavo, myriop, atimdami

miegą, — tai yra buvęs vienas isz koravonės pavidalų. Taigi teisingai tarė Kantas, sakydams: „be vilties ir be miego žmogus butų nelaimingiausias szios žemės sutvėrimas“.

Kitas artymiausias klausymas toks: kaip ilgai reikia miegoti? kaip tai iszeina, jog nekurius ypotos miega daug, o kitos mažai? ar yra toksai įstata, kurs apskrieja tokį nelygų padalinimą miego? Apskritai galima pasakyti, kad reikalingumas miego stacziai surisztas su dvasiszku kiekvieno individo (atskiraus, pavienio sutvėrimo) veiklumu. Juo didesnis dvasės įtempimas, juo mēknesnis palinkimas prie miego. Yra visiems zinoma, jog gyvuliai gebi ilgai miegoti, nevat prigulintieji prie angsztesniųjų veislių; idant persitikrinti, gana sykį—kitą tēmyti, kiek valandų iszmiega per dieną musų szuo arba katė. Nekurius laukinės (nuozmios) giminės, paveizdui ēmus — papuasai arba buszmenai, tuo užmiega, jei nieku neužimti ir jų atyda nieku nedilginama: miegas juos apima tokiam padėjime, kokiam užtiko — sėdint, atsitupus arba rymanant prie medžio; teip jie permiega isz 24 valandų 12 iki 15. Užtēmyta, kad daug ilgesnio miego laiko reikalauja idijotai, kretinai ir proto ligoniai. Miesto gyventojų miegas trumpesnis už kaimisztkio miegą. Kad užsimanytumēm patirti, kaip trumpai miega žmonės, kurių dvasiszkas veiklumas nuolat įtempes, tai mus nustebintų tokios, pavysdziai, ziniuos. Goethe'i Humboldt'ui, Mirabeau, Schiller'ui užtekdavo dviejų iki trijų valandų miego, o Napoleonas ir Kantas miegodavo keturias iki penkių valandų.

Kiek gi miego valandų reikalauja normaliszkas individas?

Numanu, jog czia reikia atsiminti skirtumą tarp vaiko,

vyro ir senio. Vaikui, kurio dvasiszkas veiklumas kasdien plėtojas, reikia zymiai ilgesnio miego; vaikui augant, jo miego tarpas kaskart eina trumpyn. Ik nepasiekus dviejų metų, vaikas reikalauja miegui 16 valandų, nuo 3 iki 6 metų — 14, nuo 8 iki 12 metų — 10 valandų. Vienok, ar ilgai ar trumpai vaikas miegotų, — nieku budu nereikia naudotis užmigdinimui vaiko nė jokių pramanytų vaistų ir pragumų; teipgi nereikia migdyti žindulį ant žindyvės kruties nė supt jį lopszyje arba ant rankų. Rytmiszki (vienaip atsikartojantieji) judėjimai vaikui kenkia. Patirta yvairiais mėginimais, jog supamo vaiko temperatūra puola; pas mažus neuropathiszkus pacientus (silpnanervius ligonius) nuo supimo atsiranda nerviszkumas ir ypacz tankiai tinsta pažandės. Suaugęs individas turi miegoti 7 valandas, bet geriaus velyt patinginiaut dar valandą, nes datirta, jog nedamiegojimas, tai yra 5-6 valandų miegas, daug labjaus kenkia organizmui negu miego pervirszis, tai yra 8 iki 9 valandų. Ilgį seniųjų miego mes nesame bandę apspręsti, nes czia nelygios sanlygos. Tuli seni žmonės užlaiko savo dvasiszkas pajiegas iki paskutinių dienų, pas kitusgi jos zymiai sunyksta. Delto vieni — o jų didmena — miega mažai; kitus, prieszingai, reikia kaltint už per ilgą miegą. Teip, matematikas Moivre, turėdams 80 metų, miegodavo po 20 valandų kas dieną.

Kokiū laiku mums pridera keltis? Tarp žmonių iszsiplatinęs isz tikrųjų teisingas pažvilgis, jog sveika — anksti gult ir anksti keltis. Vaikus pratina prie tos higieniszkos ir geros taisyklės, bet suaugusieji beveik niekad jos neprišilaiko, nes reikalas pasilinksimimų arba bendriszkas gyvenimas tankiai stato tam kliu-

tis. Jei galima, pridera eit gulti 10 valandą vakare; kel- tis nereikia prieš dieną iš- auszus, nes daugelis kenczia po tam per visą dieną nesma- gumą, o kiti per tai jaučia net visam kune silpnumą. Todėl- gi reikia žiemą daugiau mie- goti, negu vasarą. Reikia tvir- tai įprasti — kvėpuot miegant nosim, o ne burna; kada kvė- puoji atvira burna, tai įtrauk- tas oras greit išdžiovina pa- burnių gležnią uodelę, per ką užteina palinkimas kostelt ir žmogus bunda; be to dar nosi- nė uodelė yra daug geriaus ap- ginta nuo oro mikrobu, negu paburnės, ir per tai susimąžina pavojus mikrobu įsigusztavi- mo. Jei nori užmigti kelionė- je, tai sergėkis niekad nesėsti veidu į pryzsakį, kurliuk trukis bėga, o ypacz sergėkis atlosz- ki galvą į užpakalį; tokiu bu- du į galvą subėgs daug kraujo ir miegas bus blogas. Visada sukis į masziną užpakaliu ir iztiesk kojas į tą szalį, isz kur vaziuoji; tada kraujas daugiau nuteka į apatines kuno dalis, smegauėje kraujo ne teip ap- tu ir žmogus miega lengvai.

Priežasties nemigės reikia įieszkoti blogoj higienoj, teip- jau per apscizam vartojime stiprių gėralų; ji tankiai esti ženklų prašidedancios ligos; nemigę galima užtikti pa- ue- uropathus (nervais sergan- cius), kurių nervinė sistema visada randasi lyg suarzintam stovyje, pas per daug protisz- kai nusidirbusius, pas kuriuos kraujo pripludimas į smegenis pasididinęs, pas kuniszka nu- silpusius, kurių szirdies plaki- mas visada smarkesnis už pa- prastą; galiausiai nemigė at- lieka svarbią rolę proto ligose: daktarai—specijalistai nekarta- buvo persitikrinę, kad keletas miego valandų turėdavo lai- mingas pasekmes jų ligoniams. Idant praszalinti nemigę, rei- kia pirmucziausiai susekti jos priežastį, kurią panaikinti at- sakancias kiekvienam atvejui

pragumais: ar dedant ant gal- vos szaltus kompresus, ar pri- emus prieš einant gulti sziltą musztardos maudyklę, arba- gi reikia stacziai priežastinę ligą praszalinti. Jeigu jau tie pra- gumai nieko negelbėtų, tada daktaras turi suversti miegą per vaistus, tarp kurių visrkius opium'o preparatus vatoja kaip paskutinį vaistą, nes tie opiatai yra pasekmėje patys per savę nemenk pavojingi.

Miego pervirszis teip pat kenkia, kaip ir stoka miego; miego užmaczius tankiai pa- gimdo vaikuose teip vadinamą albuminuriją (nususunkimą baltymo), o pas senius kraujo sustingimą plaucziuose.

Užbaigsime szitą paiszinį ke- liais praktiszkais patarimais kas link higienos miegojimo vietų. Lova tur stovėti kuotoliausiai nuo lango, kaip ly- giai ne arti prie pecziaus. Plunksnų patalai turi dvi blo- gas ypatybes: jie per daug szil- do, per ką žmogus prakaituo- damas silpsta, o antra jie per minkszti, dėlto juose bloga il- setis ir ant rytojaus esi lyg nu- tirpęs. Tikrai gerus patalus turėsi isz apatinio ant dratų pritaisymo, uždėjus ant jo ma- tracą, prikimsztą pusiau vilno- mis, pusiau arklių plauku. Kas metai reikia juos gerai pertar- szyti. Reikia rupintis, tuo at- sikėlus patalus kaip prigul išszvedyti, idant prisirinkęs per naktį pagalviuos ir užklodėse pagedės oras taptų praszalin- tas. Niekad nereikia užmirsz- ti, kad negerai miegoti su pa- kieszta po užklode galva; ypacz sergėt, kad tą blogą paprotį vaikai pamestų. Teipjau ne- miegok užsikiszes rankas po galva, nes toks kuno padėji- mas kliudo normaliszką kvėpa- vimą. Gulėt augsztienikam nesveika, nes tada pilvas ir žarnos, spausdamos isz vir- szaus, įveikia gyvgsyles, kaip lygiai ir apliukinius nervus. Miegot ant kairiojo szono dau- geliui teipgi nesveika, per tai

jog tam padėjime pasididina szirdies plakimas ir szirdis už- gulus, spaudžia kairį plautį. Geriausias budas miegoti — tai ant deszinio szono. Krau- jingi žmonės turi miegot augsz- tai galvą padėję, bekraujės ypatos tur guldyti galvą žė- mai. Užtiesalai ties lovomis turi buti praszalinti, nes jie ne vien tėra mikrobu lizdais, bet neduoda mainytis orui. Miego kambarys turi buti ruimingas. Tankiai mes savo gyvenimuose laikome tuszczius didelius kambarius, paskirtus sveczių priėmimui arba salei, o miega- me kokioj angsztoj landynėje. Yra tai visai kvailas ir negeras paprotys, nes miegotuvėj mes praleidžiam, gali sakyt, treczią dalį savo gyvatsies o saleje pa- bunam tik retkarcziais. Visa- da minėkim, kad „liga raita atjoja, pėsczia atstoja”.

Naujos knygos.

Pamokslai grazių žmonių.

Kun. A. Totoriaus. „Dirvos” N 4 1900 m., knyga 16. Tai yra gražiai iszleistas, diktokas spaudos pluosztas, apimantis trylikai doriszka — pamoki- nanczių kun. Totoriaus apsa- kymų. Negali jiems pripa- zinti augsztesnio svarbumo, kaipo moraliszka — paidago- giszkiems rasztams, kokių ati- tinkame kitose iszplėtotose literaturose, tacziaus ir suaugę lietuviai ir jannuomenė ras to- je knygoje nemaž gražiai pa- mokinanczio ir smagaus pasi- skaitymo, gabiai pritaikinto prie skaitytojų iszmanymo. Knyga iszleista su rupescziu, kaip ir kiti „Dirvos” darbai, vienok tebus leista pasiguosti ant nepilnos tvarkos kalboje. Kad guodotinas kun. Milukas taise originalo tekstą, tai ga- lėjo jį isztaisyti pilnai, nepa- liekant daugiur paprastų, bet per tai ypacz negeistinių klai- dų. Szįdien, berods, sunku kalbėti apie tikrai lietuviszką

suderinimą zodzių kalboje, nes jei ko kas galėjo tam dalyke pramokti su knygos pagelba, tai tik isz vokiszkų pavysdzijų; menkiausiai tiesos vadinti savę žinovu turi rasztojas szitų zo- dzijų, tacziaus esti klaidos, ku- rios metasi stacziai į akis, ir delto butų gerai nors pavir- szium, bet kuotankiausiai jas viens kitam prikaisztioti. Kal- bu per vis apie vartojimą mu- sų fataliszko genityvo, turin- czio tokį platų pritaikinimą musų kalboje. Su juom ir liežuvis paslysta, ir plunksna pakrypsta. Imkime paties iszleiszojo prakalbą, t. y. ne kun. Totoriaus rasztą, bet ypa- tos, taisybios ano raszbybą. „Lietuvos grazių žmonelių” vietoje „grazių Lietuvos žmo- nelių”; *taisyklė*: jei tulą daig- tovardį paaiszkina kartu ir budvardis ir kits daigtovardis genityve (poss.) — tai pasku- jysis statomas į tarpą; „pra- dzioje rankraszczio” vietoje „rankraszczio pradzioje” (gen. poss. visada statomas prieš paaiszkinamąjį daigtovardį); o kitur atbulai: „žmonių ap- szvietimui” vietoje „apszvieti- mui žmonių” (daigtovardis, kurs paeiuo nuo veiksmazo- dzio, savo veikmės objektą stato po savim); „pravardės iszaugsztinimui” vietoje „isz- augsztinimui pravardės”. Pats knygos užgalvis turėtų skam- bėti: „Grazių žmonių pamokslai”. Kiek painių gali pada- ryti maigymas be davado tarp savęs genityvų — turime czia- pat paveidsą: ant 20 puslapio stovi: „pilni namai Linksmu- czių: — jaunų vaikinių ir mer- gaiczių”; pagal szitą sastaty- mą zodzių, iszpuola, kad „ke- no kito namus pripildė sęję Linksmucziai, kurių skaitliuje daug jaunų vaikinių ir mergai- czių”. O tuotarpu norėta pa- sakyti visai ką—kitą, t. y. kad Linksmuczijų namus pripildė svetimi vaikinai ir mergaitės; taigi teip: „Linksmuczijų na- mai pilni jaunų vaikinių ir

mergaiczių". Pridavimui aiskumo negelbėjo nė guviai taisytojo panaudoti ženklai: dvi spuogis (Miez.) arba dudutis (:), kaip vienoj vietoj pavadinta, ir kergė (—): „Links muczių: — jaunų vaikinių"; jie tik dar labjaus aptemdė sakinio prasmę. Skaitytojai dovanos, jei dar pratarsim žodį apie tą tikrai dasiėdusį genityvą; idant akimis regėti, paimsim kuonoprasčiausią pavysdį: „pabucziavimas sesers" ir „sesers pabucziavimas"; pirmam atsitikime žodžiai ir vieta, kurią kiekvienas iš jų užima, reiskia sžtai ką: jog „kas pabucziavo seserį", o kitam atvejį „jog sesuo ką pabucziavo". Skirtumas, kaip matote, didelis. Vienos iš mūsų draugysčių vardas, kaip reiktų manyti, sukaltas neteisai: „Tėvynės Mylėtojų Draugystė". Tai lyg ženklitų, kad tėvynė turi mylėtojus (kurie mėgsta) ... kėndzių, cigarų arba ko kito. Sakydami gi „Mylėtojų Tėvynės Draugystė" išreiskiam, kaip priguli, ideja, jog tai „žmonės, kurie myli tėvynę". — Daugiausiai, kur leistas sumainymas žodžių, tai eilėse ir tai, kaip ypatinga Parnaso priedvylija ir dovana.

— *Evangėliškos Kalendoros metų 1901*, išleistos M. Jankaus Bitėnuose, pusl. 64. Tas kalendorius paskirtas Prūsų lietuviams ir dėlto spaudintas gotiszkomis raidėmis. Didesnę jo pusę užima, kaip paprastai, kalendoriszkoji dalis, o nuo 39 puslapio eina apstus skaitlius visokių apsakymų, iš kurių skaitytojai galės pasigėrėti.

— *Žydo pakuta arba Griekas parszvagyštės*. Parasžė J. D. išz Mergbudžio. Pusl. 14. Kada ta knygiuksztė išleista — nėra žinios; menam ją atsiradus gadynėj, kada žmogaus prėtas buvo dar pirmgymės kudikystės vystyklusose. Keista tai buvo gadynė! Tada,

pagal autoriaus išzvadžiojimą, galimos buvo tokios „metamorphozos avansavime": „sliėkas išzrietėjo išz dumblo, išz sliėko — bitė, išz bites — pelė, išz pelės — katinas, išz katinas — szuo, išz szuns — kiaulė, o susivieniję szuo su kiaule pagimdė... lietuviszką velnemonį". Tuo pirmuoju, vienatiniu jau išznykusiu sutvėrimu — lietuviszku velnemoniu — buvo autorius „Žydo pakutos", ponas J. D. išz Mergbudžio, savo laiku kilnojęs ant savo peczių „Bažnyczios Tarną".

— *Apsakymas Kelionės į Palestinos žemę*. Kun. P. Gondkaus. Antras spaudimas. 1897 m. Didoka knyga išz 318 puslapių, talpinanczių apraszimą nukeliavimo į Palestiną ir atlankymo szventų vietų. Autorius jos — kunigas su prasta szirdžia ir nekaltu tikejimu — gražiais žodžiais apsakoma visa, kas surisžta yra su Palestina, tuo krikščionystės lopsziu. Jis moka su meile apraszyti vietas ir gamtą, viduj kurių praleido savo dienas Išzgarytojas žmonių giminės. O dailių ten buta vietų, ypacz paczian. Nazarete. Kaip E. Renan'as savo knygoje „*Jėzus gyvenimas*" apraszo: „Nazareto apygardės niszpasakytai dailios; ir vargiai isztisoz pasaulėj atsiras vieta, kurioje žmogaus dvasia labjaus linktų prie svajonių apie absoliutiszką palaimą. Nazaretas — puikus nuoszalis, vienatinė rasi Palestinoje vieta, kur duszia nurimsta ir randa atsilsį nuo sloginanczių ją skurdzių jausmų". Tokioj tai apistatoj, dyvinos gamtos ir nepaimto Augszczausiojo prieglobstyj, palmų ir finikmedzių uksmėse, užgimė ir išzaugo į milžiną Kristaus ideja, už kurią nedėkingi žydai Jėzų nukryziavojo, o kurios vardu dėkingi krikščionys sziądien mainikauja, pavertę, kaip atpirkimo gadynėje, Jeruzalės

szventinyezią į mainų verpetą... Velyjame savo skaitytojams szimtą syk perskaityti kun. Gondkaus knyga, negu kartą tokias sziukszles, kaip „Garsas apie baisybes sudo dienos" ir jai lygias.

— *Dėdės Atanazo rasztai*.

II Kandidatas į kunig. Prie das prie „Tėvynės Sargo", 10 ir 11 NN 1900 m. Pusl. 75. Ilgas pasakojimas, kaip vienas vaikas Lietuvoje nori pasidaryti „žmogum", o net kunigu, be mokslo. Mums tas ty pas visai naujas ir atsakymą už tai, ar tai tikrai išz gyvenimo semtas ty pas, kurį galima būtų imti į pasakos didvyrius, paliekame ant guodotino autoriaus savžinės. Mes užgriebim tik savo „amerikinę" dalį. Pasaka atveda savo didvyrį Antaną Pakauszį, visko tėvovynėje prityrusį, į Ameriką, kur jis neva „pavirsta į visų arsziausią bedievį -- socijalistą -- anarkistą ir surinkime draugystės „Praplatinimo bedievystės, girtuoklystės ir paleistuvystės „pliovoja ant Dievo, tikejimo ir kunigų"... Ne, Dėduli, ne ten nuvedei savo Pakauszių Antaną. Negegerai, gerbtinas Dėde, kad ne moki guodoti kituose nė medegiszko vargo, nė kentėjimų už principus. Yra žinomi ke li „socijalistai -- anarkistai" lietuvių tarpe (ne vien Amerikoje), kurių dorą ir darbus galėtų sekti augszti moralistai, bet Pakauszių Antano tarp jų nėra. Galima būtų, Dėde, kusztelti į ausį ką -- kitą, bet... velyt palauksim kitokio „Dėdės Atanazo" pasakojimo, kurs apsieis be juodų taszkų.

Plymouth'e, Pa., 5 szio Vasario susituokė brolis Vincas Burdulis su tautiete Ona Staskevyeciute. Laimingo ir ilgo jaunavedziams pagyvenimo!

KARĖ.

(Išz prancuziszkos kalbos surinko ir perguldė S. Mal...kis.)
Išz H. France: „L'homme, qui tue".

Passyviszkas paklusnumas.

...Ne begėdystė szito paleistuvio pykdė mane, — asz gana buvau girdėjęs visokių bjaurybių kazarmėse, — bet jo noras pasinaudoti manim, kaip tarpininku. Suprantama, asz galėcziau jam pasakyti tiesiog „ne"; bet tie, kurie perėjo per žemus hijerarkijos laiptus, žino kaip sunku isztarti tas paprastas žodis į akis virszininkui, ypacz kada szis virszininkas nori nusilenkti priesz tavę, nuduoda draugą ir suteikia dar tav garbę savo užsitikėjimu.

Tik juokai tvirtinti, kad virszininko valdžia gali nustoti su lyg valanda, kada glitos bus iszsiskirszcziusios.

Virszininkas yra virszininku visada ir visur; raitas, pryzakij savo pulko, ar sėdėdamas kresle, atsagstytuos naminius drabužiuose, jis taupo tą patį tekme ant savo pavaldniuo. „Asz bucziau pasielgęs teip", „asz bucziau atsakęs teip" — sakiniai, kuriuos vartojame lengvai mūsų namuose, toli nuo kazarmės, bet esant tenai, pasielgiam kaip kiti ir kaip kiti, minam tą patį taką.

Pirmas skirsnis „prisakymų kazarminės tarnystės" sakoteip: „Kadangi disciplina iszdirba stipriausią armijų pajiegą, svarbu yra, idant kiekvienas virszininkas turėtų nuc savo pavaldinių pilną paklusnumą ir pasidavimą visuos atvejuose; idant paliepimai būtų pildomi žodis į žodį, be svyravimo ar murmėjimo; valdžia, kuri iszduoda juos, atsako už juos ir pasiskundimas yra tiktai tada daleistu žemesniam, kada jis bus iszpildęs paliepimą".

Kur apstistos szitas pasidavimas ir szis paklusnumas?

Prisakymas tyli tame dalyke. Vyriausybė atsako už tai ką paliepia, žemesnis yra ir turi būti tiktai įrankiu, be atsakymo, be valės.

Teisybė, kada duoda pažinti aficerį prieš surinktą pulką, sako:

„Jūs klausysit jo visame, ką jis palieps dėl tarnystės labo ir dėl išpildymo karinių taisyklių“.

Bet kur apsisotja tarnystės labas? Kas gautam prisakyme liaujasi esant „išpildymu karinių taisyklių“? Iš kitos pusės yra paliepta klausyti be dvejojimo ir murmėjimo, nės vyriausybė viena tik teatsako. Abejonėje, Dumanet's, atside da velyt klausyti; tada jis neatsako už nieką, palengvinta jo sąžinė pilnai pasiduoda virszininko sąžinei; viskas priguli nuo vietos, iš kurios žmogus žvelgia. Perskriodams žmogui pilvą, Pandor pasakė: „Brigadieriau, tavo tiesa!“

„Kapralas sako neteisingai, — protauja Piton, — bet reikia klausyti“. Ir jis daro kaip Pandor, pasilaikydams savo tiesą jieszkoti teisybės paskui.

Teisybė, atsitikime, kur asz turėjau dalyką su leitenantu Pascal'iu, nebuvo nieko, palytincio tarnystės labą arba pildymą taisyklių; prietam jis ne prisakė, tik praszė. Jis ne komandavojo, jis meldė. Tai ne buvo tarnystė žemesniojo urėdninko augsztesniamjam, bet mainai patarnavimų tarpu draugų, su išlyga atsimokėti kiekvienas iš savo eilės.

Ir asz jaučiausi surisztu dar labiaus.

Nors tas aficeris nē nepri gulėjo prie vieno su manim pulko, nē prie vienokio ginklo, jis bet-gi buvo mano virszininku ir turėjo galę daryti man blėdj. Asz atsiduriau tokiam padėjime be iszeigos: ar buti jo draugu, tai yra pagel bininku, ar pastoti jo auka.

Pasikalbejimai apie dangu ir žeme.

verte iš svetimu kalbu P. A.

(Tąsa.)

į mėnulį gali žiurēt kiek nori: jo šviesa silpna. Tuojaus gali numanyti, kad saulė siuūčia žemei daug daugiau šviesos, ne kaip mėnulis. Tai lengva suprasti: mėnulis siuūčia tiktai tą menką saulės šviesos dalelę, kuri nuo jo atsimuša.

Tas-pat ir su kitoms žvaigždėmis: vienos turi savo šviesą, kitos netur ir žiba atsimušusia saulės šviesa. Pirmutines vadina saulėmis, ant-rašias — planetomis.

— Kodėl-gi saulėmis vadina? paklausiau. Bene saulė ne viena?

— Ne, saulių labai daug. Beveik visos žvaigždės, kurias matome giedrią naktį — tai saulės. O kad tos visos saulės neišrodo mums tokios skaisčios ir didelės, kaip musišké, tai dėlto, kad jos neišpasakytai toli nuo mūsų, teip toli, kad nē išmatuoti, nē išskaityti gerai negali. Norėdamas pažinti, kuri žvaigždė yra saulė, kuri planeta, turi žiurėti gerai į jų šviesą: uors jos ir toli nuo mūsų, vis gali permanyti, kuri skaisčiai, kuri silpnai šviečia. Jei žvaigždė mirga, o šviesa iš jos tarytum tyškė tyška į visas šalis — tai ta saulė. Jeigu žvaigždė silpnai šviečia, nemirga ir jos šviesa netyška, tai ta planeta. Musų saulė — tai artymiausia mums saulė, o mėnulis — artymiausia planeta. Dėlto mes juodu geriaus matome, dėlto išrodo juodu didesni už kitas saules ir planetas.

— Iš ko-gi padarytas mėnulis, kad jis toks tamsus? Iš ko padaryta saulė, kad ji tokia skaissti ir pati iš savės šviečia? Ar iš ugnies, ar iš aukso?

— Nē iš ugnies, nē iš aukso. Mokinti žmonės sako, kad saulė iš to-pat, iš ko ir musų žemė, tik ji smarkiai įkaitinta. Jug pats žinai: kaip kalvėje įkaitina gelezgalį, tai teip šviečia, kad žiurēt negali. Tas-pat ant saulės: tik tenai netiktai geležis, bet ir akmens ir kiti daigtai įkaitinti. Mėnulis ir kitos planetos iš tokių pat materijalų, kaip ir žemė ir teip-pat atausių, kaip ant musų žemės.

— O ar žinai, kad ir mėnulis sukasi? — užklausė vieną vakarą Juozas, man atsilankius.

— Negal but!

— Kaip-gi! mėnulis sukasi be paliovos aplink žemę.

— Ar tikrai sukasi? — klausiu, — ar neklysta žmonai musų akys, kaip tai jau buvo su saule?

— Ne, neklysta. Ištikrųjų teip yra. Žemė traukia mėnulį prie savės ir pertai laiko jį padangėse, o jis sukasi aplink žemę.

— Gerai. O kodėl mėnulis ne visuomet vienoks, tai auga, tai dyla.

— Kur-gi! tai mums tik teip išrodo: mėnulis visada vienoks...

Tuojaus Juozas pastatė ant stalo žvakę, pasodino manę ties stalu užpakaliu į žvakę ir pasiēmė į rankas baltai nuteptą dyną. Tai buvo, kaip sakiau, vakare.

— Štai, — sako, — tegul ta žvakė bus saulė; tavo galva tegul bus žemė, o tas dynas — mėnulis. Dabar žiurėk, tik gerai.

Žiuriu, akis išplėtęs: ties manim Juozas laikė dyną...

— Kas-gi iš to? — klausiu nerimdamas.

— Išžiurėk gerai ir pasakyk man, ar visas dynas apšviestas, ar ne?

— Visas!

— Ne, vaike. Štai tiktai ta pusė, kuri į žvakę atkreipta, o ta, kuri į manę atkreipta, visai tamsi.

— Tiesa, ta pusė, kuri į tamistą atkreipta, tamsi; bet ta, kuri į manę ir į žvakę atkreipta, visa šviesi.

— Tai-gi matai, kad ne visas dynas šviesus, o tiktai ta pusė, kuri į šviesą atkreipta. Mėnulio teip-gi ne abidvi pusi šviesi, dėlto kad saulė tiktai iš vienos pusės jį apšviečia, o ne iš abiejų.

Ant šito vaidelio žvakė būtų kaipi saulė; vaiko galva — kaipi žemė, o dynas kaipi mėnulis pilnatyj.

— Išidėk sau į galvą: kaip mėnulis, bevaikščioldamas aplink žemę, atsikreipia į ją visa apšviesta pusė, tai turime pilnatyj. Tuomet tos trys planetos stovi teip: pirmiausia saulė, paskui žemė, o už žemės mėnulis.

Paskui Juozas paejejo su dynu į šalį, atsi-stojo šalia manęs iš dešinės pusės ir sako:

Dynas čia apšviestas lyg mėnulis
puspilis arba priešdylis.

— Matai, mėnulis apskukęs gerą galą aplinkui žeme, atėjo į šitą vietą. Žiūrėk, tik gerai, į dyną.

— Aš ir teip akių nuo dyno neatitraukiu.

— Ką, ar ir dabar matai visą pusę apšviestą?

— Kur gi pusė!

— O kokią dyno dalis dabar šviesti?

— Vos ketvirta, nes tiktai pusė apšviestos dyno dalies į manę atkreipta. . . .

— Tai gi matai, dabar turi puspilnį.

— O kodėl, tamistėle, aš čionai matau ir tą kitą tamsų dyno ketvirtį, kuris į manę atkreiptas; jug ant mėnulio to, kas juoda, nematyti.

— Kas gi iš to! Kambarys — ne padangės! Kambaryje keturios sienos; ant tų sienų puola žvakės šviesa ir sienos tą šviesą atmuša ant dyno; todėl iš vienos šalies dynas skaičiai apšviestas nuo pačios žvakės, iš kitos silpniausiai apšviestas nuo sienų: dėlto ir tamsūs ketvirtis matyti. Padangėse nėra nėjokių sienų; saulė apšviečia mėnulį tiktai iš vienos pusės, o kita paliekti tamsi ir mes jos beveik visai nematome, kaip nematome dyno tamsoje. Ką, ar neteip?

— Gal but ir teip.

— Tai gi klausyk toliaus.

Vėl panešėjo dyną į šalį ir pastatė ją tarp mano galvos ir žvakės. Aš žiuriu, akis ištempęs: kur dynas, ten ir aš galvą kreipiu ir matau dyną tarp savęs ir žvakės.

— O dabar katra dyno dalis šviesti? — klausia.

— Nėvienu! Ta pusė, kuri į manę atkreipta, visai tamsi.

— O kodėl? Kaip tai rodosi?

— Žinoma dėlto, kad į manę dabar atkreipta ta dyno dalis, kurios žvakės šviesa neužgriebia.

— Tai gi. Kaip mėnulis, keliaudamas aplink žemę, atvyksta tarp žemės ir saulės, tuomet į žemę esti atkreipta tamsioji mėnulio pusė ir jo nematyti. Tuomet žmonės sako užstojęs senas mėnuo (delčia).

Tai dėlto tarpais mėnulio per kelias dienas nematyti! Tuomet jis atsikreipia į žemę tamsiąja pusė. . . O man rodėsi, kad jis kas žin kur dingsta.

Juozas vėl pradėjo nešioti dyną aplink mano galvą ir sako:

— Žiūrėk, kaip ant dyno palengva šviesa pasirodo. . . Ir teisybė, iš pradžių buvo matyti tiktai siaura šviesi juostelė, paskui ta juostelė ėmė eiti platyn ir pavirto į pjautuvo lankelį; o kaip Juozas pastatė dyną iš kairės pusės, šviesioji jo dalis pasidarė dar didesnė ir išrodė, kaip duonos puskepalis. Čionai jis paliovė sukęs dyną ir užklausė:

— Kokią mėnulio dalį dabar matai?

— Ketvirtį! Dabar prašau man jau ir nepasakot, pats suprantu.

— Gerai, — sako, — ir nunešė dyną toliaus, iki atėjo į tą pačią vietą, nuo kurios buvo pradėjęs.

Už valandėlės bus jaunas mėnulis;
dar matyti kairėje pusėj siaura apšviesta juostelė.

— Dabar vėl matai visą mėnulio pusę apšviestą.

— Jau viską permaniau. Dabar pilnatis, o panešėjus dyną tuo pat keliu toliaus, šviesiosios dalies kas kartas vis mažiau ir mažiau bus matyti. Paskui užstos pusdylis, paskui senas mėnuo arba delčia. Paskui vėl puspilnis, vėl pilnatis, po pilnačio pusdylis ir teip amžinai.

(Toliaus bus.)

Isz visur.

Rusijos cėsoriui vieszint Kryme, Livadijoj, pas jį atkeliavo su pasveikinimu pasiuntinys buddistų Dalailamos. Reikia zinoti, jog iszapazintojų Buddos tikėjimo randasi Rusijoj daugel milijonų tarpu gyventojų azijatiszkos kilmės. Dalailama, kurs turi sostą viduryj Tibeto, mieste Lassa, yra tuo dėl daugumo Azijos tautų, kuo popiezius dėl krikščionijos abelnai, o katalikijos ypatingai; Rusų gi cėsorius, kaip zinoma, yra pravoslavizkos bažnyczios popiezius. Todėl nusilenkimas priesz jį, — „Baltąjį carą“, pravoslavijos galvą ir valdoną daugybės Azijos tautų, — isz pusės Dalailamos turi svarbią prasmę. Kaip popieziuja, budama dar nedrutata, apsirinko sav protektorių ypatoje prancuziszkų karalių giminės „Karolingų“, teip szia dieu buddizmo galva jieszko tokio protektorato po „Baltojo caro“ sparna-s. Dabar Kinieczijų cėsorius, tas dangaus sunus, nustojo akyse azijatieczijų savo slaptingos didybės, o kitų galingų vieszpatysczijų Azijoj dabar nėra, per tai caras gali užimti tenai vietą, isz kurios grasins Europai amžinas pavojus. . . . Na, tik tiek, kad patys carai neamžini.

Lenkų sostapilė Varszava priskaito szia dieu 900,000 gyventojų, tarp kurių lenkų — 500,000 ir zydy 250,000. Kiek ten lietuvų, kuriuos, zinoma, priskaitė prie lenkų?

„Tupi smiltyse ties Nylium pauksztukas, pramjts krokodilium, ir — verkia. . . .“ Popieziuja skundziasi ir raudoja, jog jos institucijas baisiai persekioja visur, o ypacz Prancuzijoje. Tuotarpu jezuvitų ordenas apskaito savo turtus vie-noj Prancuzų žemėje ant devynių milijardų frankų. Be juoko, krokodiliaus aszaros.

Vyrai Balius!

Torrington, Conn., Draugystė Alferdo laikys savo pirmą balių 16 d. Vasario, 1901 m., t. y. subatoj vakare, salėje GERMAN UNION HALL Teatro bldg. ant East Main str. Prasidės 8 val. vakare. Gražys pirmos klisos muzika iš Waterbury'o, Conn. Dailus bus pasilinksminimas.

Įžanga vyrams 25 ct. moterims ir merginoms dykai. Visus lietuvius ir lietuvaiteis szirdingai užprasdom ant teip dailaus pasilinksminimo.

Komitetas.

Pirmas Lietuviszkas Balius!

Iszkelia didelį balių Draugystė Lelevelio ant savo naudos, kurs atsibus seredoje 13 Vasario ant Music svetainėj N. 215 Lackavanna Ave.

Užprasdom visus lietuvius ir lietuvaiteis, vietinius ir iš apie linkės, kur užtikriam, jogiai busit užganėdinti. Muzikantai pirmos klisos, rėzs puikius valcus ir polkas.

Įžanga vyrams 25 ct. moterims ir merginoms dykai.

Užprasdom visus:
Lelevelio Draugystė.

Didelis Balius!

Draugystės Szv. Juozapo, bus panėdelyje 18 d. Vasario 1901 ant ARMORY HALL, Pittston, Pa. Prasidės 7 val. vakare ir trauksis per nakt. Muzika bus kuopuikiausia. Todėl gi užkviečiam visus lietuvius ir lietuvaiteis pasilinksminti.

Įžanga tiktai 25 ct.
Komitetas.

Puikiausias Balius!

Draugystė Szv. Mykolo parengia puikų balių, Seredoje 13 Vasario (February) 1901 m. ant LANDMESSER'S HALL 180 South Main Str. Wilkes-

Barre, Pa. Prasidės 7-tą val. vakare ir trauksis iki per nakt. Muzika bus puiki. Todėl gi szirdingai užkviečiam visus lietuvius ir lietuvaiteis pasilinksminti. Įžanga tiktai 25 ct.

Komitetas.

Geriausią užėiga

dėl lietuvių pas J. Macziulį. Jei nori skanaus alaus ir gardžios degtinės — kvėpencių cigarų parukyti, tai neužmirskite užėiti pas

J. Macziulį
215 S. Sharp str.
Baltimore, Md.

Del visu žinos.

Lackawanos geležinkelis po priežiura jo salioninių karų departamentu atidarė ryte 12 d. Sausio restauraciją ir skyriumi vietą užkandžiams ant greito ant stotės geležinkelio Hoboken'e. Daugiau kaip per 4 mėnesius stalioriai, pliumeriai, elektrizkų žiburių suvestojai, teplotojai ir dabintojai dirbo prie szitų rūmų, kuriuos dabar galima pastatyti greta su puikiausiomis restauracijomis New York'o mieste. Virtuvė įtaisyta kogeriausiai, su visokiomis naujagadyniszkomis prietaisomis ir yra parengta teip kad galėtu greitai ir užganėdinancziai dastatyti kojvairiauisius valgius, kurie yra mus surasze. Pati restauracija yra ruiminga, szviesi, oro pakaktinai, prie stalų parupinta kopuikiausi sudynai iš purcelėno, krisztolo, sidabro ir tt. Valgių surasze yra didelis įvairumas tobulai parengtų valgių, kurie bėgyje metų pakelė vardą Lackawanna geležinkelio auksztai suteikiant publikai viską, kas tik yra geriausio tarnystėje salioninių vagonų Suvienytose Valstijose. Tas pats rupestingumas, kuris pakelė vardą salioninių karų, bus ir prižiurėjime Hoboken'o restauracijos. Apart restauracijos, yra įtaisytas užkandžių baras toje pat stotėje kad patarnauti tiems, kurie reikalauja ant greito užkasti ir nori ne teip puikiai pagamintų valgių. Yra mieriu geležinkelio prižiurėtojų, kad suteikti kiek galint geriausius valgius už ką vienok gana prieinamos prekės yra pas-kirtos.

Geriausieji aprupina Lackawanna geležinkelis.

Jeigu jus rengeties kur nors važiuoti ar su kokiu reikalų, ar pasivažinėti dėl prijemnumo, svarbiausiu dalyku yra apsvastyti, kuris kelias jus nugabens į ten trumpiausiam laike, kuorecziausiai karus mainant, kuomaziausiai turint negerumų nuo dulkių ir dumų, o randant puikiai įtaisytas sėdynes, geriausieji aprupintus vagonus; buffetus, miegojimui vagonus ir Pulmano salioninius vagonus, kurie yra kuopuikiausiai isztaisyti ir aprupinti visukuomi, ant ko Lackawanna geležinkelis nieko nesigailejo, kad tik pasażierius užganėdinti. Kasdiena galite nuvažiuoti į Chicago ir St. Louis. 24 valanddos į St. Louis, 21 valanda į Chicago visai vagonų nemainant; 87 valandas į Kaliforniją tiktai kartą persimainant, 26 valandas į Jacksonville, Fla. Kuozemiaesios prekės važiuojant į visokias vietas. Atsiszaukite pas artymiausių tikių pardavinėtoją asabiszkai, per telefoną arba per laiszką ir jus veikiai gausite atsakymą ir bus maloniai patarnauta.

Juozas Czernikas,

duodu visiems žinot, jogei parduodu LAIVAKORTES (szifkortes) ant visų linijų ir greičiausių Laivų jurėmis ir už pigiausių prekę.

Teipogi siuncziu piningus į visas evieto dalis greitai ir pigiai. Norintie kad piningai į tėvynę siuncziami nepražutų ir greit nueitų, tegul kreipiasi pas: **Juozą Czerniką,**

13 S. Canal str.
Wilkes-Barre, Pa.

Visokias knygas,

lietuviszkas, taip dvasiszkas kaip ir moksliszkas, taipgi ir laikraszczius; kaip tai: „Varpa“, „Ukininką“ ir „Tėvynės Sargą“, visus tris kartu imant ant 1900 m. gaunama už \$3 dol. Katalogą knygų ir laikraszczius ant paziuros pusiuncziu dovanai. Užprasdom knygas arba laikraszczius, reikia sykiu ir piningus prisiusti.

Jurgit Lapinas
Tilžėje — Tilsit
Ostpr. Germany.

Naujos knygos

gaunamos „Vienybės“ iszleistuvėje:
Kalendorius 1901 m. pusl. 78 15c
Kas prieszius? Paraszė Lazdynų Pelėda, puslapių 32 10c
Valscziaus su las. Komediija vienoje veikmėje, paraszė Žemaitė, pusl. 19 10c.
Mindaugis Lietuvos karalius. Istoriijos paveikslas penkiuose aktuose, puslapiu 86 25c.
Vanduo ant žemės, po žeme ir virszuje žemės, pusl. 33 10c
Juokų knygelė, surinkta L. J. K., pusl. 95. 25c
Kaip Maskolija persekioja Lietuvą Supieszė kun. V. Dembskis, pusl. 15 10c.
Kaip geriausieji laidoti numirelius? pusl. 29 15c.
Graži dainų knygelė. Iszleista per Giedrį. 30 puikių dainelių 47 pusl. 10c
„Apszvieta“ 1—13 \$3,00
„Galybė“ 1—12, puslapių 484 \$1,00
Vytoliorauda I ir II dalis \$1,25
Gudai tr Lietuviai 50c
Apie turtų iszdirtimą 35c
Tėvynainių griesmė 15c
Pasaka apie Adomą ir Jievaž 10c
Margumynai, paraszė Bevardis 25c
„Auszra“ 1884 ir 1885 m. po \$2,00
Juozo Miglavaros rasztai 25c
Kalbamokslis lietuviszkos kalbos 50c
Lietuvisz.-angliszkas žodynėis 70c.
Už ką lenkams turime buti dėkngi arba nedėkinhi 25c
Svieto pabaiga 10c
Girtybė 10c
Trumpi pamokslai ir rodos 10c
Antanukas — apysaka 15c
Katalikų bažnyczia ir mokslas 15c
Vadovas į dangų 40c
Gyvenimas Jezaus Kristaus 65c
Kova. Drama isz trijų veikmių, labai tinkanti dėl teaų 10c.
Tėvas ir Sunus. Tėvyniszkas apysaka, labai graži 10c.
Volungė. Eilės — viso yra 93 skirsniai — labai uikies 25c.
Apsakymas kelionės į Palestinos žemę apie Jeruzolimą ir kitas szv. vietas \$1,25
Szirdis žmogaus Bažn. Dievo 15
Žydo pakuta 10

Puikus Saloonas.

Parsiduoda labai pigiai Corner E. Willow & Cherry str. Plymouth, Pa.

BRAVORAS.
(CITY BREWERY CO.)
Kuriame isdirba skaniau
sia, geriausia ir sveikiausia
ALU ELIU ir PORTERI
Po No 600 iki 612 Pearl str.
ELIZABETH N. J
PETER BREIDT
Locninikas.

DIDELIS SKLODAS
S. J. Mockaiczio
Uzlaiko geriausia Vyną, visokio sky-
riaus Arielkos ir kitų szyrdį pastipri-
nanczių gerymų, teipgi skaniausiu
Cigarų, tik nepamirskite vietos
S. J. Mockaitis
224 ir 226 South Main Str.
SHENANDOAH, PA

Ar esi kurczias??

Koznas kuris yra kurczias yra isz
gy as nauju mesų iszradimu; ku-
rie apsigema kurti yra neiszgydomi.
Naujas ir lengvas budas. Apraszkyk
savo negale. Agzaminavojimas ir ro-
da dovanai. Kiekvienas gali gydytis
namie be dideliu kasztu.
Dr. Dalton's Aural Institute,
La Salle Ave. Chicago, Ill.

Lietuviu uzeiga.

Geriause uzeiga del lietuvių isz
viso miesto. Prilaikau visokius ge-
rymus, kaip tai: Alu, Arielka, Li-
kiera, Vyną ir visokius Cigarus pir-
mos klesos, taipgi siuncziu pinigų į
visas dalis svieta. Pardudu laiva-
kortes ant visų linių. Apart to du-
du kiekvienam prieteliską rodą.

Todel nepamirskit jog mano HO-
TELIS po No 1837 Main Ave. Pre-
vidence, SCRANTON, PA.
Petras Lipavyczia.

Medega laikraszcziams, per
guldymai isz angliskos, pran-
cuziskos ir vokiskos kalbu.
Dainos del notų. Illiustracijos.
Raszkykit: **S. Malevsky**
Care of L. M.
11 St. Marks Place.
New York City.

Gera proga!

SKOLINAME PINIGUS IR
PARDUODAME LOTUS.

Ant uzstatymo (mortgage) ir staty-
mo namų skoliname pinigus.

Mes galime paskolinti jums pini-
gų statyti namus, jeigu jus apsau-
gosite (insurance) savo gyvastį. Tai
yra geras planas, kuomet jus moka-
te randas. Pamislykite apie tai: jus
pasiskolinate 500-2500 ar daugiau,
apsaugojant savo gyvastį, jus galite
atmokėti paskole, mokant kaip jums
iszpuola ir jeigu jus numirtumet ko-
kiam nors laike, jusu savastis (pra-
perty) bus be skolos ir jus szejmyna
turės namą. Apsaugojimas gyvas-
ties atmoka skola. Pamislykite apie
padejimą, kokiam jus paliktumet
savo szejmyną, jeigu pasiliktumet
uzmusztais prie darbo anglekasyklo-
se. Sziteip apsisaugojant jus szej-
myna yra aprupinta.

Mes teipgi skoliname pinigus ant,
jusu turto (property), jeigu jums
iszduosite pirmą uzstatymą (mortgage).

Parduodame lotus ant S. Wilkes
Barre, Pa., palei strytkarių kelę į
Plymouthą vaziuojant, uz labai pi-
gę prekę nuo \$300 iki \$500 po \$5,00
ant menesio mokant. Jeigu jus no-
rite skolyti pinigų ar pirkti lotų
kreipkitės prie musų:

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
PLYMOUTH, PA.

Temykit, Lietviai!!!

Nuo szio laiko paleidziam žodynė-
lius kuo pigiausiai, idant kiekvienas
Tautietis galėtų nusipirkti, ir daves
apsidaryti kieszeniuje nesziodamas
pasiziureti kada jam prireikia kokio
zodzio, vigada turėti.

Lietuvizkai — Angliskajį gaus
uz 70 centų; Angliskai—Lietuviz-
ką uz 30 ct., abudu uz dolerį. Kas
norėtų pirkti nesusiutus abu gaus uz
80 centų.

Kun. P. SAURUSAITIS,
34 John st. Waterbury, Conn.

Anyone sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Del vyru tiktai.

Asz kencziau daugelį metų, kalpo pasekme jau-
nystės iszdykumo ir perzengimą isstatymų prigim-
ties. Asz lez. eidau zintis doleriu ant daktarų,
nerandant pagelbos. Galiaus, kankantės savo
szallje, asz kreiplausi prie tulo garsaus daktaro
Viennoje ir jis davė man gyduolių, kurios mane
vis azkai iszgyde. Asz apie tai pagarsinau savo
draugams ir tie, kurie kentė fiziskai, bandė
ir iszgydytais tapo. Tada asz visiskai perelliu-
dijau, kad kiekvienas kencziantis nuo to ligų,
gali atgauti sveikatą, vartojant tas gydnoles.
Daktaras davė man receptą ir gerai zinant, kad
daugelis galētu pasinaudoti isz jo, asz pasiryžu
atsiekti jį kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz
neturiu ką parduoti ir pinigų visai nenoriu. Asz
garsinu vien dēto, kad azi žinia ne vienam gali
būti naudlinga. Jeigu reikalaujete, raszykite idė-
dami mersą ant atsakymo ir asz atsinsiu jums tą
receptą lietuvizkoi kalbol. **KAREL JOHNSON,**
32 Hohmau st., Hammond, Ind.

NEŠKALTYZTE!
Kapitalistai sako: kad darbininkai užmano ir
velia, tai tas yra niekai.
Mes kuopete darbininkų matydami jog musų
sunkiai uždirbti pinigai tenka pateniamas kar-
cziamninkams. Taigi, uždėjome darbininkiską
karezią, kur lietuviai po sunkaus darbo galės
susitrinti savo spēkas.
Keleiviai pribuvę isz kity vietų gaus pas mus
melingą priemimą ir prieteliską rodą.
Lietuviu Prekystes SALONAS.
785 Bank str. WATERBURY, CONN.

Dr. Kallmerten
GARSINGAS SPECIALISTAS

Chroniskų, nerviskų ir privatiskų ligų vyru,
moterių ir vaikų kuris iszgydo per pacztą.

\$1.000

nagrados duos del to gydintojo kuris iszgyde tiek
ligų ligų į tą laiką kiek Dr. K. Jojo gyduolis yra
dirbamos isz žolių ir szaknų del kozno ligonio
atskyrimo. **DR. KALLMERTEN ISZGYDE**
TURSTANCIUS. Dangelis likos gydintojų ap-
letai kaip neiszgydomi. Jeigu kenti ant kokios
norints ligos, raszykite pas Dr. K idant priestu
RODA (DYKAI). Apraszkyt gerai savo ligą, ly-
tį, (vyras ar moteriskė) amžį, kiek sveri, truputį
plaukų ligonio ir uz 2 centus pacztinę markę o
apturėsi teisingą apraszymą ar galima bus iszgy-
dint ar ne. Adresas:

DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

Our fee returned if we fail. Any one send-
ing sketch and description of any invention will
promptly receive our opinion free concerning
the patentability of same. "How to Obtain a
Patent" sent upon request. Patents secured
through vs advertised for sale at our expense.

Patents taken out through us receive special
notice, without charge, in THE PATENT REC-
ORD, an illustrated and widely circulated jour-
nal, consulted by Manufacturers and Investors.
Send for sample copy **FREE.** Address,

VICTOR J. EVANS & CO.,
(Patent Attorneys),
Evans Building, WASHINGTON, D. C.

TRAJANKA
(APSERGETA)

Vienatinis sutaisytojas tikrosios
Trajankos Suvienytose Valstijose,
geriausiai sudrutinancziuos, kuri susi-
deda isz 52 visokių žolių, szaknų,
zievių, sėklų, vaisių ir tt. isz viso
svieta szalių.

Ketvirta dalis svaro kasztuoja 25
centai, su prisiuntimu per pacztą 35
centai, \$1 00 uz svarą.

Perkupeziams 10 svarų uz \$6.00.

G. Hoffmann
lietuvizskas aptiekorius
103 Grand str.
BROOKLYN, N. Y.

Caecilia Hall.
GEO. SCHMIDT, prop.

101 & 103 Grand str.
Tarpe Wythe Ave. & Berry srt.
BROOKLYN, N. Y.

Kambariai draugyszių susirinki-
mams. Svetainė parsamdoma del
veseliju, balių ir tt. Gerymai pir-
mos klia-os; vynų visokio skyriaus,
likieriu ir Lager Bier..

Draugystės szv. Juozapo susirin-
kimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninką.

Draugystės szv. Kazimiero susi-
riukimai atsibuna kas 1 ir 3 Petny-
czia.

D. L. & W. R. R.

Trukial iszeina isz Plymouth'o:

Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 isz ryto į Scranton
New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira
Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei į Vakarus.
Ant 7:38; 9:02; ir 11:3 isz ryto į Nanticoke
Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpinių
stacijų ir susvienyjant del Williamsport, Harris-
burg, Pittsburg, Baltimore, ir t. t.
Ant 2:25; 3:47; 4:30; 7:41 ir 10:15 po pietų į Scranton
New York, Buffalo, ir visų tarpinių stacijų.
Ant 2:00; 4:49; 4:32; 6:43; 9:50; 12:30 pietų į North-
umberland ir visų tarpinių stacijų susvienyjant
del Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Balti-
more ir t. t.

Tikietai uz pigiaueę prekę į visas szalias, Sziaurę
— Pietus, Rytus ir Vakarus ir į minksztuju anglių
apielinkes. Paiklauskite ant dypo Plymouth, Pa

Deimanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, keleta metu atgal tapo žinomas Austrijoje, ir pasidėkavojant savo naudai kryzius tas tik prasipatino Vokietijoje, Prancūzijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos šalyse, ir šiandien yra labiausiai pagamamas alpo galingas vaistas nuo Reumatizmo ir dangelio kitų kuno egaliu.

Elektros Deimanto Kryzius gydo Reumatizma, telp muskulu ap ir sanariu, Neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, Nerszkuma, Nervu nusilpėjimą, silpnumą, Prastota Nerwu Gy. ma, Nerva Nupuolima, Nemiga, Abejotvinguma, Dvasios Nu. polima, Hysterija, Paralyziu, Sustingima, Drebulys, Neuralgi. t. Apoplekija, Nuomara, szv. Vito Szoki, Szirdies Plakima, talvos skaudėjima ir visus Nerviszko sistemo sugedimus.

Veikmė jo apsuoszkia pati per save begyje keletos dienu, et kartais už runka keles dienas.

Kryzių reikia neszingint diena ir nakti, pakabinta ant szilfinito zniuruko ant sasklo angaz z'au szirdines Indonbos. Milyno. pusė tur but in apaczta apversta. Tri sz naudojima ir viena val ant dienos po to indė Kryziu in truputi drungna geriau. o kauso skystima ir laikyk per keleta minučių. Viki me. surint pagl amziu, ukensa reik su vandeniu atleisti. Tre. e. o kryzius yra v. enas doleris ir gvarantojame, kad jis ent. ik. kia at naudą kaip kad ceriausieje elektriszki dirz. i. Kesz. tojanti penkiolika bel dvidezimte sykii daugiau Kozna. zaimyos sanarys, sveikas ar ligotas niekadot neturi but b. o Elektriszko Kryzius, kurs yra geriausi u gelbėto; um pries. visokias kuno negales ir skausmus. Prisiusk viena doleri pe.

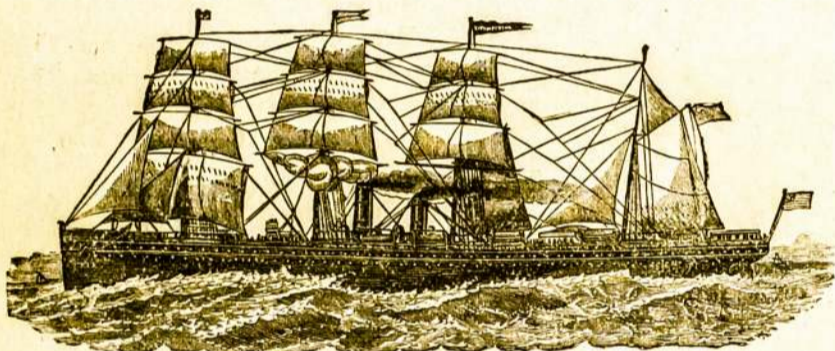
expres ar money order, arba registruotoj gramatoj, o mes tam-tal savais kasztais pasius me vier a. Elektrizka Deimanto Kryziu, arba 6 už \$1.00. Gaunamos tuketancziais rek. mendacijas nuo ypatu, kurios su pagalba szio Stebuklingo Kryzius iszsigydė. Yra uztekina dėl parodymo jo magiszkos galybės. Szta! pora tekiu rekomendaciju:

Asz naudojansi juoz Deimanto Elektros Kryzių nuo 21 Kovo ir persitikrinau, kad tas kryzius tikrai teip pagalbingas, kaip sakėte. Per ilga laiką asz negalėjau valdyti savo deszines rankos ir dang kentėjau: visada turėdavau laikyti ją pariszta. Po naudojimo bezyj dviejų sanvaiczių juoz Deiman. to Elektros Kryzius galėjau apsleiti jau Le pariszimo. Dabar su ta ranka neszu pilną kibirą vandens. Asz ir nežinau kaip atidėkavoti jums už telp didėle suteikta man pagalba.

ANDRES MADSEN, 2655 Quincy Ave., OGDEN UTAH, April 15 1892

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarj per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire - insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir nei prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

KAZUNO

TRAJANKA, TRAJANKA, TRAJANKA!

Privalo rasti kiekvienoje szeimyniszkoje stuboje, nes yra svarbi naminė gyduolė.

Trajanka suramina nuvargusius nervus, pagerina smoką ir apmalszina **Gumba.** 65 ct. su prisiuntimu per pacztą.

GUMBO-KURA, GUMBO-KURA.

Senėi laukta gyduolė nuo Gumbo, patrukimo, skaudėji. mo po krutine ir tam panaszių ligų, Gumbo-kura ne tik ap. malszina, bet ir praszalina Gumbą \$1.00 už praparetą su pri. siuntimu \$1.25.

Raszyk pas aptiekoriu:

L. M. KAZUNAS,

107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

LENGVUMA

suteikia ir gydo visados kosulj, bronchitis, perszalimą, gripą, pradzią dziovos.

Severos Balsamas dėl Plaucziu

Geriausia gyduolė nuo kosulio.
25 c. ir 50 c.

Visi skausmai ir nesmagumai praėina po vartojimo.

Severos Aliejus szv. Gothardo

Linimentas szeimyniszkas
Prekė 50 ct.
Lietuviszku agentų reikalauja.
me visur.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.
Severos gydūles yra gaunamos
pas A. Groblevski, 111 Main str
Plymouth, Pa.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pa. gal naujaisiu madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.
Teipogji senus ant naujų perdirba.
Visi pas savo Tautietj.

Dr. Leonard Landes,

Lietuviszkas Doktoras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingas gydytojas vyriszku ir moteriszku ligų. Mokinosi universi. tete New Yorke, praktikavo ligo. bucziuose; Vielniuje, Berlyne, kara. lizskoje mokykloje Londone, buvo perdetiniu mokslo Labanon, Balle. vne, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Uz tikrina iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių galvos, nepomietj, apalpimą, skaudulius, zaizdas, tynimą, mote. rizskas ligas ir nevaisingumą. Gy. dymui nerviszku ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.

Ligas lytiszku dalju

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdzi. vimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegu ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydan pasekmingai, ir slėpemas ligas užlai. kau slapytbėje.

Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nu 9 ryto. iki 1 po piet. nu 5 po piet iki 8 vakaro
Nedėliomis: nu 8 iki 10½ val. ryto; nu 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gramatas dykai.

Uzpraszydami gydyklas prisiuski. te \$1.00.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sveri ir aprasyk sa. vo ligą, o asz prisiusiu gydyklas ku. riomis iszsigydysi.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszko Paro. dos už rupestingą, tei. singa ir artistiszka isz. dirbima.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZAL. KINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi gu. dotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wi. sus augszcziaus paminetus daig. tus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriause praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau ne. gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

